

**Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce
při mimořádné události v obci Ostrožská Nová Ves**

Alexandra Pajerová

Bakalářská práce
2016

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Ústav krizového řízení

akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Alexandra Pajerová**

Osobní číslo: **L13154**

Studijní program: **B3909 Procesní inženýrství**

Studijní obor: **Ovládání rizik**

Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce při mimořádné události v obci Ostrožská Nová Ves**

Zásady pro vypracování:

1. Zpracujte teoretickou část zabývající se problematikou zvoleného tématu bakalářské práce.
2. Vyhodnoťte z čeho se skládala a kdo poskytoval humanitární pomoc v obci Ostrožská Nová Ves během povodní v roce 1997.
3. Navrhněte způsoby, které by vedly ke zkvalitnění humanitární pomoci v Ostrožské Nové Vsi.
4. Posuďte navržená opatření v kontextu k teorii a praxi.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] SMETANA, Marek. Humanitární pomoc při zvládnání rozsáhlých mimořádných událostí. 1. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2013, 96 s. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-138-5.

[2] KOVÁŘ, Milan. Ochrana před povodněmi: řešení přirozených a zvláštních povodní. Vyd. 1. Praha: Triton, 2004, 100 s. ISBN 80-7254-499-3.

[3] BAŠTECKÁ, Bohumila. Terénní krizová práce: psychosociální intervenční týmy. Vyd. 1. Praha: Grada, 2005, 299 s. Psyché (Grada). ISBN 80-247-0708-x.

[4] Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce:

JUDr. Pavel Mauer

Ústav environmentální bezpečnosti

Datum zadání bakalářské práce:

5. února 2016

Termín odevzdání bakalářské práce:

9. května 2016

V Uherském Hradišti dne 12. února 2016

doc. RNDr. Jiří Dostál, CSc.
děkan

Ing. et Ing. Jiří Konečný, Ph.D.
ředitel ústavu

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s tím, že vyrovnaní případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Uherském Hradišti

9.5.2016

Pajzova
.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Bakalářská práce pojednává o problematice humanitární pomoci v obci Ostrožská Nová Ves. První část této bakalářské práce se zabývá teorií. Jsou v ní popsány vybrané humanitární organizace, základní pojmy používané v oblasti humanitární pomoci a rozvojové spolupráce. Praktická část se věnuje humanitární pomoci v rámci povodní v roce 1997 v obci Ostrožská Nová Ves. Pro analýzu této mimořádné události byla využita metoda dotazníkového šetření a také SWOT analýza.

Klíčová slova: Humanitární pomoc, rozvojová spolupráce, humanitární organizace, povodeň, mimořádná událost, Dobrovolnictví.

ABSTRACT

Bachelor thesis discusses problem of humanitarian aid in village Ostrožská Nová Ves. First part of this thesis deals with theory. There are described some selected humanitarian organizations, basic concepts used in area of humanitarian aid and development cooperation. Practical part deals with humanitarian assistance during the flood in 1997 in village Ostrožská Nová Ves. For analysis of this extraordinary situation was used a method of survey and also the SWOT analysis.

Keywords: Humanitarian aid, development cooperation, humanitarian organizations, flood, extraordinary situation, volunteering

Děkuji za spolupráci mému vedoucímu bakalářské práce JUDr. Pavlu Mauerovi za odborné vedení a poskytnuté rady a připomínky při zpracování této práce.

Za cenné rady a informace bych chtěla dále poděkovat všem zaměstnancům a také vedení obecního úřadu v obci Ostrožská Nová Ves a v neposlední řadě také svojí rodině za podporu.

Motto:

„Bohu ke cti, lidem ku pomoci.“

Svatý Florián

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
1 TEORETICKÁ ČÁST	10
1 ZÁKLADNÍ POJMY	11
2 HUMANITÁRNÍ PRÁCE	13
2.1 HUMANITÁRNÍ POMOC.....	13
2.2 ZÁSADY POSKYTOVÁNÍ HUMANITÁRNÍ POMOCI.....	14
2.2.1 Poskytování finanční pomoci	14
2.2.2 Poskytování materiální pomoci.....	15
2.2.3 Poskytování osobní pomoci	15
2.2.3.1 Dělení osobní pomoci	16
2.3 ROLE JEDNOTLIVCŮ PŘI POSKYTOVÁNÍ HUMANITÁRNÍ POMOCI.....	16
2.3.1 Postup zapojování dobrovolníků při mimořádné události	17
2.4 ROZVOJOVÁ SPOLUPRÁCE	17
3 HUMANITÁRNÍ ORGANIZACE ČESKÉ REPUBLIKY	19
3.1 HUMANITÁRNÍ ORGANIZACE V ČESKÉ REPUBLICE	19
3.2 ČESKÝ ČERVENÝ KŘÍŽ A JEHO KOLEKTIVNÍ ČLENOVÉ	19
3.2.1 Cíle společnosti	20
3.2.2 Působnost v rámci České republiky	20
3.2.3 Kolektivní členové	20
3.3 ČLOVĚK V TÍSNI O.P.S.	21
3.3.1 Cíle společnosti	21
3.3.2 Působnost v rámci ČR.....	21
3.4 CHARITA ČESKÁ REPUBLIKA	22
3.4.1 Cíle organizace.....	22
3.4.2 Působnost v rámci ČR.....	23
3.5 ADRA.....	23
3.5.1 Cíle organizace.....	23
3.5.2 Působnost v rámci ČR.....	23
4 MIMOŘÁDNÁ UDÁLOST	24
4.1 POVODEŇ	24
4.2 ŠTUPNĚ POVODŇOVÉ AKTIVITY	24
4.2.1 První stupeň povodňové aktivity (stav bdělosti).....	25
4.2.2 Druhý stupeň povodňové aktivity (stav pohotovosti)	25
4.2.3 Třetí stupeň povodňové aktivity (stav ohrožení).....	25
4.3 POVODŇOVÝ PLÁN	25
4.3.1 Obsah povodňových plánů	26

4.4	PŘÍPRAVNÁ OPATŘENÍ A OPATŘENÍ PŘI NEBEZPEČÍ VZNIKU POVODNĚ.....	27
4.5	OPATŘENÍ ZA POVODNĚ.....	27
4.6	DOKUMENTACE A VYHODNOCENÍ PO POVODNI.....	28
4.7	POVODŇOVÉ ORGÁNY.....	28
4.7.1	Povodňové orgány obcí.....	29
5	CÍL BAKALÁŘSKÉ PRÁCE.....	30
5.1	DÍLČÍ CÍLE.....	30
5.2	METODY ZPRACOVÁNÍ.....	30
II	PRAKTICKÁ ČÁST.....	31
6	OBEC OSTROŽSKÁ NOVÁ VES.....	32
6.1	POVODŇOVÁ KOMISE A HLÁSIČE V ONV.....	33
6.2	HISTORICKÉ POVODNĚ V OBCI OSTROŽSKÁ NOVÁ VES.....	33
6.3	VZNIK POVODNĚ V ROCE 1997.....	33
6.4	NÁSLEDKY POVODNÍ V OSTROŽSKÉ NOVÉ VSI V ROCE 1997.....	35
6.4.1	Škody na objektech v roce 1997 v ONV.....	35
6.4.2	Poškození místních komunikací (<i>dále jen MK</i>).....	36
7	ANALÝZA HUMANITÁRNÍ POMOCI PŘI MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI V OSTROŽSKÉ NOVÉ VSI.....	37
7.1	SWOT ANALÝZA.....	37
7.1.1	Silné stránky.....	37
7.1.2	Slabé stránky.....	38
7.1.3	Příležitosti.....	39
7.1.4	Hrozby.....	39
7.2	ZHODNOCENÍ SWOT ANALÝZY.....	40
7.3	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	41
7.4	DOTAZOVANÁ SKUPINA.....	42
7.5	VÝSLEDKY DOTAZNÍKU.....	42
7.6	CELKOVÉ ZHODNOCENÍ DOTAZNÍKU.....	53
7.7	VLASTNÍ NÁVRHY PRO ZLEPŠENÍ STAVU V OBLASTI POSKYTOVÁNÍ HUMANITÁRNÍ POMOCI.....	54
7.7.1	Doporučení a návrhy.....	54
	ZÁVĚR.....	57
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	58
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	61
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	62
	SEZNAM TABULEK.....	63
	SEZNAM GRAFŮ.....	64
	SEZNAM PŘÍLOH.....	65

ÚVOD

Mimořádné události provázejí život člověka opakovaně, rozhodující vliv na jejich přežití, nebo zvládnutí má schopnost poučit se z těch předchozích a dostatečně se připravit na ty, které budou následovat. Vedle oblastí prevence a předvídání těchto událostí je důležité také vzdělávání a příprava k jejich zvládnutí. Dnes a denně se setkáváme ve zprávách s událostmi přírodního charakteru, které způsobují nežádoucí vliv na zdraví, životy a majetek lidí. Tyto události můžeme rozdělit na antropogenní či přírodní katastrofy. Zde je potřeba, aby se nejen civilní složky, které se řídí dle právních rámců a provádí záchranné a likvidační práce zapojily na zvládnutí těchto situací, ale právě v těchto situacích se do popředí dostávají také humanitární organizace a svou činností dávají najevo, že zdraví, život a lidská důstojnost mají svou hodnotu, za kterou jsou ochotny zaplatit.

Stěžejní témata pro zpracování teoretické části byla čerpána z různých odborných publikací, které se zabývají problematikou humanitární pomoci, ale také problematikou mimořádných událostí. Při výběru tématu bakalářské práce byla zvolena problematika dle vlastního zájmu pro obec Ostrožská Nová Ves. Jelikož v roce 1997 obec zasáhly velké povodně, tak zvolená problematika souvisela se zkušenostmi v dané oblasti a to při poskytování humanitární pomoci občanům. Díky těmto zkušenostem je v této práci zahrnuta také role jednotlivců při humanitární katastrofě.

Analytická část bakalářské práce řeší oblast poskytování humanitární pomoci při mimořádné události v Ostrožské Nové Vsi v roce 1997. Dalším neméně důležitým předmětem analýzy je zpracování SWOT analýzy pro humanitární organizace jako takové.

Cílem je navrhnout způsoby řešení mimořádné události v obci Ostrožská Nová Ves v kontextu s humanitární pomoci. Dále vytvořit seznam doporučení, které by vedly k eliminaci povodní tak velkého rozsahu do budoucna. Jako podklad pro návrhy mi sloužila provedená analýza dotazníkového šetření.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLADNÍ POJMY

Mimořádná událost (*dále jen MU*) je nepříznivá situace, která má škodlivý vliv na životy, zdraví, majetek a životní prostředí. Je zapříčiněna člověkem nebo přírodou a vyžaduje provedení záchranných a likvidačních prací.

Záchranné práce jsou to všechny činnosti, které se snaží zamezit nebo omezit rizika, která vznikla MU, zejména takových, které vedou k ohrožení života, zdraví či k poškození majetku a životního prostředí.

Likvidační práce jsou činnosti, které vedou k odstranění následků způsobených MU.

Integrovaný záchranný systém „*je koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací.*“¹

Věcná pomoc je pomoc lidem v nouzi v podobě věcných prostředků a to zejména potřebného materiálu, při provádění záchranných a likvidačních prací a při cvičení na výzvu velitele zásahu, hejtmana kraje nebo starosty obce. Věcnou pomocí se rozumí i pomoc, která je poskytnutá dobrovolně, ale se souhlasem nebo přinejmenším s vědomím velitele zásahu nebo starosty obce.

Finanční pomoc je pomoc poskytovaná lidem v nouzi a také lidem zasažených mimořádnou událostí, formou sbírek, příspěvků, sběracích listin, dárcovství, či pokladniček.

Osobní pomoc je činnost nebo služba při provádění záchranných prací a při cvičení na výzvu velitele zásahu, hejtmana kraje nebo starosty obce. Tuto pomoc provádí také dobrovolníci z vlastního přesvědčení a bez nároků na finanční odměnu.

Humanitární pomoc jsou taková opatření, která vedou k pomoci obyvatelům zasažených mimořádnou událostí s využitím materiálních a lidských zdrojů.

Humanitární organizace jsou to organizace, které poskytují finanční, materiální a osobní pomoc obětem mimořádné události.

Rozvojová spolupráce se zaměřuje na dlouhodobou spolupráci v chudších zemích a snaží se reagovat na jejich ekonomickou, sociální, zdravotní a ekologickou situaci.

¹ VÍŠEK, Jiří. *Organizace záchranných činností v České republice*. Vyd. 1. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2012, 176 s. ISBN 978-80-7452-028-0.

Povodeň „je přechodné, výrazné zvýšení hladiny vodních toků nebo jiných povrchových vod, při kterém voda již zaplavuje území mimo koryto vodního toku a může způsobit škody. Povodní je i stav, kdy voda může způsobit škody tím, že z určitého území nemůže dočasně přirozeným způsobem odtékat nebo její odtok je nedostatečný, případně dochází k zaplavení území při soustředěném odtoku srážkových vod.“²

Přirozená povodeň je způsobená přírodou. Jde o situaci, kdy hrozí zaplavení zejména z důvodů dlouhotrvajících dešťových srážek, očekávaném náhlém tání, nebezpečném chodu ledů nebo například při dosažení směrodatného limitu vodního stavu.

Zvláštní povodeň vzniká především na základě protržení vodního díla.

Stav bdělosti je prvním stupněm povodňové aktivity, kdy se věnuje pozornost hlavně vodnímu toku nebo jinému povodňovému zdroji.

Stav pohotovosti je druhým stupněm povodňové aktivity a nastává tehdy, když nebezpečí povodně dosáhlo ve skutečnou povodeň.

Stav ohrožení je třetím stupněm povodňové aktivity a vyhláší se při nebezpečí velkého rozsahu škod způsobených povodní.

Povodňový plán je dokument, který uvádí vhodný způsob zajištění informací o povodni, možnosti ovlivnění povodně a dále popisuje organizaci zabezpečovacích prací.

Předpovědní povodňová služba informuje povodňové a další orgány při možném vzniku povodně.

Hlásná povodňová služba dává varování obyvatelům ohrožených povodní.

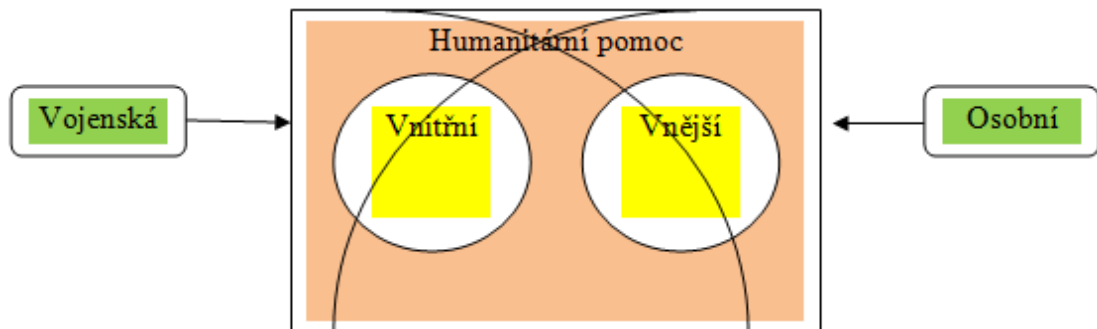
Povodňové prohlídky zjišťují, zda se na vodních tocích nevyskytují nějaké vady, které by mohly ovlivnit následky povodně.

Povodňové orgány zabezpečují řízení ochrany před povodněmi, přípravu, organizaci a kontrolu při i po povodni. [1]

² KOVÁŘ, Milan. *Ochrana před povodněmi: řešení přirozených a zvláštních povodní*. Vyd. 1. Praha: Triton, 2004, 100 s. ISBN 80-7254-499-3.

2 HUMANITÁRNÍ PRÁCE

Humanitární práce můžeme rozdělit na dvě hlavní skupiny. Na humanitární pomoc, která může být poskytována vnitrostátně neboli na území České republiky (*dále jen ČR*) či mezinárodně, a dále pak na rozvojovou spolupráci.

Obrázek 1: Rozdělení humanitární pomoci.[Zdroj: vlastní]

2.1 Humanitární pomoc

Humanitární pomoc je v České republice legislativně zakotvena Zákonem č. 151/2010 Sb., Zákon o zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci poskytované do zahraničí a o změně souvisejících zákonů platným od 1. července 2010. Vychází ze vzájemné spolupráce s Ministerstvem zahraničních věcí a institucemi Evropské Unie. Včetně výměny informací s komisí EU na základě evropské legislativy. A to například nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1905/2006/ES ze dne 18. prosince 2006, kterým se zřizuje finanční nástroj pro rozvojovou spolupráci, nařízení Rady (ES) č. 1257/96/ES ze dne 20. června 1996 o humanitární pomoci. Dále můžeme uvést také Společné prohlášení Rady a zástupců vlád členských zemí zasedajících v Radě, Evropského parlamentu a Komise o rozvojové politice EU: „Evropský konsenzus“ a další. [2]

*„Humanitární pomoc je souhrn opatření v materiální, duchovní, zdravotní, sociální a právní oblasti, které poskytují jednotlivci, skupiny, spolky, státní i nestátní organizace ve prospěch obyvatelstva postiženého následky mimořádných událostí“.*³

Humanitární pomoc může být poskytována buď do zahraničí a to především ze státního rozpočtu nebo na území státu. Je to souhrn činností, který má zamezit ztrátám na životech, újmě na zdraví a majetku, které mohou být způsobeny přírodní katastrofou nebo ozbrojeným konfliktem. Dlouhodobě zmírňuje následky MU a snaží se předejít jejich vzniku a zabránit negativním následkům. [2]

Je poskytována bezplatně a to orgány státní správy a orgány územních samosprávných celků, fyzickými i právníckými osobami, dále skupinami osob a jednotlivců na základě výzvy nebo také z vlastního rozhodnutí. Humanitární pomoc poskytují jak nevládní organizace, tak i neziskové organizace a různá sdružení občanů. [19]

2.2 Zásady poskytování humanitární pomoci

Vyžaduje, aby středem pozornosti byly základní potřeby obětí katastrof. Aby tyto potřeby byly naplňovány tak, aby nedocházelo k diskriminaci a aby se zachovala neutralita. Pomoc by měla být odpovídající potřebám, účinná ve zvládnání a naplňování potřeb, kvalitní a také spravedlivá. [14]

2.2.1 Poskytování finanční pomoci

Tato forma finanční pomoci se považuje jako nejčastější. Výhodou je, že poskytovatel nemusí mít připravené sklady a nemusí zajišťovat sběrná místa, jako tomu je u materiální pomoci. Dá se počítat také s tím, že ekonomická síla těchto dárců je vyšší než u materiální pomoci, kde vrstva poskytovatelů pochází spíše ze slabších ekonomicky zajištěných skupin. Finanční pomoc se rozvinula na základě velkých povodní na Moravě v roce 1997 a v Čechách v roce 2002. V roce 1997 vzrostl počet finančních dárců až o 29 %. Finanční

³ BAŠTECKÁ, Bohumila. *Terénní krizová práce: psychosociální intervenční týmy*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2005, 299 s. Psyché (Grada). ISBN 80-247-0708-x.

pomoc může mít hodně forem poskytování. Patří sem například sběrací listiny, pokladničky v místech určených k přijímání příspěvků, shromažďování příspěvků na předem určeném a vyhlášeném bankovním účtu nebo například prodejem předmětů, ze kterých je zisk předem určen na poskytnutí finanční pomoci. Mezi nejčastější způsoby však patří využití bankovních účtů a pokladniček. Mimo to je také velmi známá forma sbírek. Aktivní prezentace jednotlivců, skupin a organizací v médiích přispívá k pořádání kulturních, společenských a jiných akcí, z nichž jsou vybrané peněžní prostředky, které jsou následně využity jako příspěvky. [3]

2.2.2 Poskytování materiální pomoci

Touto pomocí se rozumí poskytnutí věcných prostředků při provádění záchranných a likvidačních prací. Přičemž za materiální pomoc můžeme považovat jak prostředky movité, tak i nemovité. V době mimořádné události mezi tyto věci patří ošacení, obuv, hygienické potřeby. Věcné dary směřují spíše do sociální sféry v rámci naší republiky. Na úrovni mezinárodní se věcná pomoc poskytuje za mimořádné situace, kdy daná země není schopna zvládnout situaci sama bez pomoci jiné země.

Nevýhodou poskytování materiální pomoci je velký objem. Má-li být pomoc účinná, tak materiální věci, které mají být poskytnuty, musí být velkého rozsahu. Další nevýhodou je časová náročnost přesunu materiálu na dané místo. Tímto může vzniknout riziko, že tato pomoc nebude včasná a proto bude nepotřebná.

Naopak výhodou je okamžité využití věcného daru a také možnost kontroly předání. Není vyloučeno, že věcný dar nebude použit k dalšímu obchodování, ale můžeme argumentovat tím, že příjemce má právo nakládat se svým darem, dle svého rozhodnutí. [3]

2.2.3 Poskytování osobní pomoci

Osobní pomocí je činnost nebo služba při provádění záchranných a likvidačních prací. Jedná se o nejnáročnější způsob pomoci z hlediska času. Osobní pomoc můžeme také nazývat jako pomoc dobrovolnickou. V roce 2001 byla přijata všeobecná deklarace o dobrovolnictví, která říká, že dobrovolnictví je „základním stavebním prvkem občanské společnosti“. Tuto pomoc provádí lidé z vlastního přesvědčení a bez nároků na finanční odměnu. V jiných zemích je dobrovolnická pomoc oceněna za symbolickou či sníženou mzdu. V ČR je však považována za bezplatnou pomoc. [3]

2.2.3.1 Dělení osobní pomoci

Z hlediska času rozeznáváme formu jednorázovou, která je krátkodobá a dále pak opakovanou a dlouhodobou. Jednorázová forma je spjata se sbírkami, benefičními akcemi a jednorázovými kampaněmi. Opakovaná pomoc je poskytována pravidelně či nepravidelně, kdy je povolán dobrovolník na řešení konkrétního případu. Posledním dělením z hlediska času je pomoc dlouhodobá. Ta je poskytnuta především do zahraničí a je realizována v řádu měsíců až let.

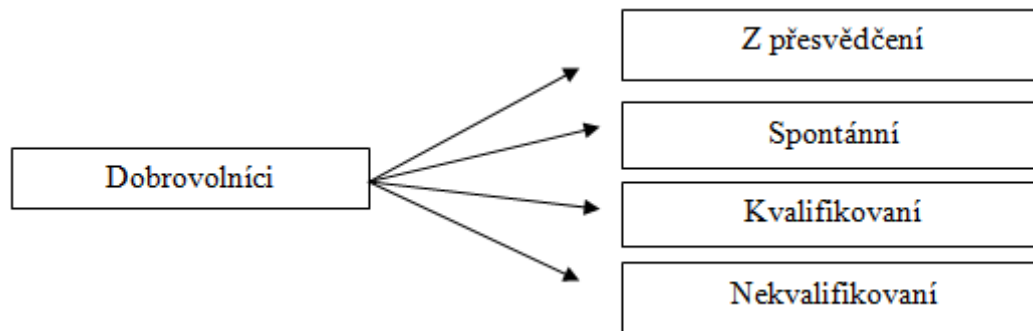
Z hlediska formy můžeme osobní pomoc rozdělit na neodbornou a odbornou. Neodborná forma je častější a je to spíše manuální pomoc, kdy je dobrovolník povolán starostou obce a je zaevidován nebo se dobrovolník obrátí přímo na postiženou osobu a spolupracuje s ní a není evidován. K formě odborné se dostáváme tehdy, když je pomoc poskytnuta kvalifikovaným odborníkem. Vyžaduje odborné znalosti. Patří sem právní a lékařská pomoc. [3]

2.3 Role jednotlivců při poskytování humanitární pomoci

Je to jedinečný prostředek ke zkvalitnění a rozšíření služeb při omezeném množství financí a času. Mezi hlavní výhody patří nové nápady a postupy řešení mimořádné události a zlevnění záchranných prací. Dávají možnost, aby se odborní pracovníci více soustředili na svou činnost, mají vysokou motivaci, která přispívá k efektivnosti odborných pracovníků. A také jsou nedílnou součástí podpory a kontaktu s postiženými lidmi.

Zapojování dobrovolníků přináší i negativní dopady. Mezi ně patří například střídání dobrovolníků, což vede ke ztrátám potřebného času, který zaujímá proškolení dobrovolníků. Navýšení nákladů na pojištění dobrovolníků. A předem neodhadnutelná odbornost dobrovolníků, která bývá spíše nižší.

Pokud se zaměříme na role jednotlivců při poskytování humanitární pomoci v České republice, jedná se o činnost poskytovanou většinou při povodních. V případě těchto událostí se účastníci podílejí na manuálních pracích. K nim patří pomoc při distribuci potravin a pitné vody, pomoc na základě naslouchání obětem, vyklizení zasažených objektů, úklidové práce, otloukání omítek a další. [3]

Obrázek 2: Rozdělení dobrovolníků. (upraveno dle [3])

Jiný přístup ukazuje, že dobrovolníky můžeme rozdělit dle dalších dvou kritérií a to dle odbornosti a motivace. Dle odbornosti jsou zde kvalifikovaní experti a nekvalifikovaní dobrovolníci. Dle motivace dobrovolníky dělíme na spontánní, s kterými se setkáváme nejčastěji hned po katastrofě. Tím, že pomoc je krátkodobá, tak tito dobrovolníci nejsou dostatečně proškoleni a nemají k dispozici tolik informací. V této skupině se setkáváme s neorganizovanými dobrovolníky. Dobrovolníci z přesvědčení, jsou lidé, kteří se zajímají o dobrovolnickou pomoc. Často se hlásí do dobrovolnických organizací a účastní se školení a cvičení. [3]

2.3.1 Postup zapojování dobrovolníků při mimořádné události

Systém pro přípravu dobrovolníků má pět etap. První etapou je samotná příprava dobrovolníků, která ovlivní konečný efekt. Druhá etapa je získávání dobrovolníků. Ve třetí etapě probíhá školení a monitoring, kde se klade důraz na připravenost dobrovolníků. Další je nasazení, která prokáže, co všechno jsou v reálném čase při mimořádné události schopni využít z předešlé etapy školení a cvičení. Poslední etapou je vyhodnocení dané situace a následného zlepšení stávajícího systému. [3]

2.4 Rozvojová spolupráce

Je spjata s globalizací, chudobou, terorismem a ostatními aspekty, které mohou ovlivnit lidi na celém světě. Zaměřuje se na dlouhodobou spolupráci v chudších zemích a snaží se reagovat na jejich ekonomickou, sociální, zdravotní a ekologickou situaci. [4]

„Česká republika projevuje solidaritu s lidmi v málo rozvinutých zemích a cítí svůj díl zodpovědnosti na řešení globálních problémů, které do značné míry souvisejí s chudobou.

*Zahraniční rozvojová spolupráce je plnohodnotnou součástí zahraniční politiky ČR a přispívá k naplňování jejích cílů“.*⁴

Strategickým cílem je realizace rozvojových cílů v chudých a málo rozvinutých zemích, prostřednictvím efektivního společenství. [4]

Rozvojová pomoc vznikla po druhé světové válce, na základě širšího pojetí lidského a partnerského rozvoje zúčastněných stran. Od humanitární pomoci se liší tím, že se pomocí zabývá dlouhodobě. [5]

V posledních letech se vytváří stále nové strategie boje proti chudobě. Nejvýznamnějším dokladem těchto snah je schválení „Rozvojových cílů tisíciletí“. V anglickém názvu „Millennium Development Goals“. Vznikl v roce 2000 v New Yorku. Je to dokument, ke kterému se přihlásily téměř všechny státy světa, přesto, že to nebylo povinné. Mezi tyto cíle patří například snížit chudobu v rozvojových zemích na polovinu, zajistit dětem alespoň základní vzdělání, snížit úmrtnost dětí a další. [13]

⁴ *Rozvojová spolupráce a humanitární pomoc/ Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, ©2016 [online]. [cit. 2016-01-15]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/index.html*

3 HUMANITÁRNÍ ORGANIZACE ČESKÉ REPUBLIKY

Humanitární organizace se řadí mezi primární pomoc při mimořádných událostech. Tyto organizace poskytují pomoc do zahraničí i do ČR. Zajišťují bezpečí lidí, tak aby nedošlo k újmě na majetku zdraví či životech. Cílem je podpora základních potřeb.

Organizace můžeme členit dle toho, kdo je jejich zřizovatelem, dále na jaké úrovni pracují, což může být mezinárodní, regionální nebo národní úroveň. Ale také dle toho zda je či není zřizována státem. Pokud není zřízena státem, tak se organizace člení na církevní a necírkevní. [3]

3.1 Humanitární organizace v České republice

České humanitární organizace se osvědčili především při poskytování pomoci do zahraničí. K neznámějším humanitárním organizacím v ČR patří například Český červený kříž (*dále jen ČČK*) či Člověk v tísni. K organizacím zřízených charitou neboli církevními organizacím řadíme například organizaci ADRA nebo Charita ČR. [3]

3.2 Český červený kříž a jeho kolektivní členové

Obrázek 3: Logo ČČK. [12]

Je jednou z největších humanitárních, zdravotnických a sociálních organizací ve světě. Významným znakem je logo, které tvoří červený kříž v bílém poli složený z pěti čtverců. Organizace dodržuje humanitární pravidla, jako jsou neutralita, humanita, nestrannost, nezávislost, dobrovolnost, světovost a jednota. Je to organizace, která je nezávislá a neřídí se ideologickými či politickými motivy. Zásadou je pomoc všem lidem,

kteří tuto pomoc potřebují. [16]

Toto občanské sdružení působí i u nás a to na celém území České republiky. Sídli v Praze 1. Působí v několika oblastech a to v sociální, humanitární, zdravotní a zdravotně-výchovné. [12]

3.2.1 Cíle společnosti

Organizace se zaměřuje na mnoho činností v širokém smyslu pojetí. Mezi něž patří dárcovství krve, sociální činnosti ČČK neboli dobrovolnické práce a také zřizuje zařízení, jako jsou například seniorské domy. Provozuje pátračí službu po pohřešovaných obětech v rámci pátrání po přírodní nebo válečné či jiné katastrofě. Cílem společnosti je také šíření mezinárodního humanitárního práva a další činnosti. [17]

3.2.2 Působnost v rámci České republiky

V ČR se organizace zapojuje tam, kde nastala nějaká mimořádná událost. V zásadě poskytuje spíše finanční pomoc. Nejvíce pomoci se od ČČK do ČR dostalo při rozsáhlých povodních v letech 1997 a 2002. [17]

3.2.3 Kolektivní členové

Kolektivním členem může být každá právnická osoba, která sídlí na území ČR, ztotožňuje se s cíli ČČK a aktivně je naplňuje či přispívá k naplňování cílů. Mezi kolektivní členy organizace patří:

- ❖ Vodní záchranná služba,
- ❖ Horská služba,
- ❖ Mediclinic,
- ❖ Svaz záchranných brigád kynologů ČR,
- ❖ Skalní záchranná služba chráněné krajinné oblasti Broumovsko,
- ❖ Česká speleologická společnost.[18]

3.3 Člověk v tísní o.p.s.

Obrázek 4: Logo Člověk v tísní. [20]

Je to nevládní humanitární organizace, která pomáhá v krizových oblastech a podporuje dodržování lidských práv. Působí ve 22 zemích světa a v 15 má své vlastní pobočky. Je členem Alliance 2015, strategické sítě sedmi nevládních evropských organizací, které působí v oblasti projektů spojených s humanitární a rozvojovou spoluprací. [15]

Organizace vznikla v roce 1992 a nesla název „Nadace Lidových novin“. V roce 1994 byla přejmenována. Společnost má přibližně 300 pracovníků, kteří se specializují na rozvojové projekty. Mezi tyto projekty patří například vzdělávání a zdraví obyvatel. [3]

3.3.1 Cíle společnosti

Podpora v oblasti lidských práv, kdy se dostává pomoci lidem v nesvobodných zemích a státech, které prochází demokratickou přeměnou. Na toto téma organizace každoročně pořádá Mezinárodní festival dokumentárních filmů o lidských právech Jeden svět, které by měly objasnit problematiku diktatur a autoritativních režimů.

Programy sociální integrace, slouží k podpoře a motivaci rodičů, k aktivnímu přístupu ke vzdělávání jejich dětí a řešení celkové rodinné situace. Vzdělávání a osvěta. Podpora vzdělávání pedagogů o problémových situacích, mezi ně patří migrace, chudoba nebo nedůvěra a nepřátelství lidí ke věcem, které jsou jim cizí. [6]

3.3.2 Působnost v rámci ČR

Působí nejen v rámci zahraniční humanitární pomoci, ale pomáhá také na území České republiky a to zejména při povodních, ale také ve vzdělávací a osvětové činnosti. Jako další typické aktivity lze uvést poskytování potravin, lékařského ošetření, budování dočasných příbytků, distribuce materiálů humanitární pomoci, ale také poskytuje ošacení, hygienické potřeby, příkrývky a další materiální pomoc. Zabývá se také rekonstrukcí domů, škol a jiných zničených zařízení. Také poskytuje vzdělávací systémy a filmy přímo do škol. [3]

Velkou pomocí Člověk v tísni přispěl také při povodních v letech 1997, 2002, 2006, 2009, 2010 a 2013. Na základě těchto skutečností se provádí řada protipovodňových přednášek, které mají obeznámit občany záplavových území, jak o riziku povodní, tak i o zvládnání povodní. [7]

3.4 Charita Česká republika

Obrázek 5: Logo Charita ČR. [21]

Nabízí pomoc lidem v nouzi u nás i v zahraničí. Vznikla v roce 1989. Je to nezisková organizace. Je součástí římskokatolické církve. Každoročně dělá tříkrálovou sbírku a podílí se na řadě dalších kampaní a proto má také partnery po celém světě. Má 6 diecézních členů, které sídlí v Brně, Hradci Králové, Českých Budějovicích, Litoměřicích, Plzni a v Opavě a dále 2 arcidiecézní charity a ty sídlí v Olomouci a v Praze. V čele diecézních i arcidiecézních členů stojí ředitel a prezident. „Charita Česká republika je právnickou osobou dle Kodexu kanonického práva (kánon 312, 313). Je součástí římskokatolické církve registrované v České republice podle Zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech). Jejím zřizovatelem je Česká biskupská konference“.⁵ [3]

3.4.1 Cíle organizace

„Nejvlastnějším cílem charitních služeb je ochrana člověka v jeho důstojnosti od početí až po přirozenou smrt. Tam, kde se člověk ocitá v různorodých situacích ohrožení nebo nouze, jsou pracovníci Charity zavázáni poskytovat mu účinnou pomoc a zároveň podněcovat jeho samostatnost a schopnosti svépomoci“.⁶

⁵ O Charitě - Charita Česká republika ©2016 [online].[cit. 2016-01-20]. Dostupné z: <http://www.charita.cz/o-charite/>

⁶ Kodex pracovníků Charity Česká republika, ©2009 [online]. [cit. 2016-01-21]. Dostupné z: <http://www.charita.cz/res/data/000077.pdf>

3.4.2 Působnost v rámci ČR

Řídí a realizuje následnou pomoc při mimořádných událostech. Pořádá konference, také poradenskou činnost, pořádá odborné kurzy a školení. Spolupracuje s vysokými školami a podílí se na zajištění vzdělávání. [20]

3.5 ADRA

Obrázek 6: Logo ADRA. [22]

Je to nezisková humanitární organizace, působící v České republice, ale také v zahraničí. Celý název je „Adventist Development and Relief Agency“ neboli v překladu „Adventistická agentura pro pomoc a rozvoj“. Vznikla v roce 1956 v USA. Ve světě má asi 130 poboček a patří mezi hlavní nevládní organizace poskytující humanitární pomoc. V České republice byla ADRA založena v roce 1992 jako nadace a v roce 1994 jako občanské sdružení. Organizace je součástí Církve sedmého dne. [3]

3.5.1 Cíle organizace

Snaží se spravedlivě pomoci lidem, kteří žijí v chudobě. Realizuje projekty na základě rozvojové spolupráce a také lidskoprávní projekty, které jsou určeny k podpoře a rozvoji občanské společnosti. [8]

3.5.2 Působnost v rámci ČR

Na území České republiky ADRA koordinuje jedenáct dobrovolnických center a má více než 1870 pravidelných dobrovolníků, kteří se zaměřují na pomoc dětem, seniorům a zdravotně postiženým lidem. Působí především v oblasti živelných katastrof a to nejvíce při povodních. Dále se věnuje globálnímu rozvojovému vzdělávání. [8]

4 MIMOŘÁDNÁ UDÁLOST

„Událost nebo situace vzniklá v určitém prostředí v důsledku živelní pohromy, havárie, nezákonnou činností, ohrožením kritické infrastruktury, nákazami, ohrožením vnitřní bezpečnosti a ekonomiky, která je řešena obvyklým způsobem orgány a složkami bezpečnostního systému podle zvláštních právních předpisů. Pod tímto pojmem je v současných právních předpisech ČR uváděna řada pojmů, jako jsou např. mimořádná situace, nouzová situace, pohroma, katastrofa, havárie.“⁷

4.1 Povodeň

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon) „slouží k úpravě podmínek hospodaření s vodou a její ochranou, ochraně vodních ekosystémů, vytváření vodních děl, ale i například snižování nebezpečí v době záplav nebo sucha“.⁸

Je přírodním fenoménem, kterému však nejde zcela zabránit. Pro ČR jsou nejvyšším ohrožením z části přírodních katastrof. Povodně na našem území jsou způsobeny především dešťovými srážkami nebo poruchou vodního díla. V poslední řadě stojí za zmínku tzv. blesková povodeň, která vzniká po krátkých přívalových deštích v suchých oblastech nebo tam, kde půda dobře nevsakuje vodu a to například ve velkých zpevněných plochách. [10]

Povodeň začíná v době, kdy je vyhlášen druhý nebo třetí stupeň povodňové aktivity. Může vzniknout díky dlouhotrvajícím deštům, očekávaném tání ledů nebo chodu ledů. Také při vzniku nebezpečných ledových zácp a nápěchů. Nebezpečí povodní hrozí i při poruše vodního díla, když je dosažen limit vodního stavu nebo jeho průtoku. [9]

4.2 Stupně povodňové aktivity

Vyjadřují míru povodňového nebezpečí na základě směrodatných limitů.

⁷ *Mimořádná událost – Ministerstvo vnitra České republiky*, © 2016 [online]. [cit. 2015-11-07]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/mimoradna-udalost-851851.aspx>

⁸ Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

4.2.1 První stupeň povodňové aktivity (stav bdělosti)

Nastává vydáním výstražné informace předpovědní povodňovou službou nebo při nebezpečí přirozené povodně.

Úkolem je věnovat pozornost vodnímu toku nebo jinému povodňovému zdroji. V této fázi zahajuje činnost hlídková a hlásná služba. Na vodních dílech nastává tento stav při dosažení krajních hodnot jevů, které jsou sledovány a najdeme je v povodňovém plánu nebo při zjištění poruchy vodního díla. Stav bdělosti končí, pominou-li příčiny těchto nebezpečí. [9]

4.2.2 Druhý stupeň povodňové aktivity (stav pohotovosti)

Nastává tehdy, když nebezpečí přirozené povodně přerůstá v povodeň. Na vodních dílech nastává tento stav při překročení mezních hodnot, které jsou sledovány nebo při zjištění poruchy vodního díla.

Dochází k aktivaci povodňových orgánů a dalších účastníků. Dle povodňového plánu se provádí opatření na zmírnění povodní a zapojují se prostředky na zabezpečovací práce. Vydává a odvolává povodňový orgán v místě zasaženého území. [9]

4.2.3 Třetí stupeň povodňové aktivity (stav ohrožení)

Vyhlašuje se při nebezpečí velkého rozsahu škod, ohrožení na životech a majetku na zaplavovaném území. Nastává také při dosažení kritických hodnot sledovaných jevů a skutečností na vodním díle z hlediska jeho bezpečnosti současně se zahájením nouzových opatření. Úkolem je provádět zabezpečovací práce dle povodňových plánů. Dle potřeby evakuaci nebo další záchranné práce. Vydává a odvolává povodňový orgán v místě zasaženého území. [9]

4.3 Povodňový plán

Dokument, který uvádí způsob zajištění vhodných a včasných informací o vývoji povodně, možnosti ovlivnění povodně a organizaci při zabezpečovacích pracích.

Dále zajišťují aktivaci hlásné a hlídkové služby a povodňových orgánů. Ochranu objektů a přípravy na záchranné práce a zajištění povodní narušených základních úkonů v objektech a v území a stanovené směrodatné limity stupňů povodňové aktivity. [10]

Rozdělení:

- ❖ „Povodňovými plány územních celků jsou povodňové plány obcí, které zpracovávají orgány obcí, v jejichž územních obvodech může dojít k povodni.
- ❖ Povodňové plány správních obvodů obcí s rozšířenou působností, které zpracovávají obce s rozšířenou působností.
- ❖ Povodňové plány správních obvodů krajů, které zpracovávají příslušné orgány krajů v přenesené působnosti ve spolupráci se správci povodí.
- ❖ Povodňový plán České republiky, který zpracovává Ministerstvo životního prostředí“.⁹

4.3.1 Obsah povodňových plánů

Obsahuje například směrodatné limity pro vyhlášení povodňových stupňů. Způsoby zapojení účastníků do ochrany před povodněmi. Uvádí záplavové území a další. Dělí se na 3 základní části.

❖ Část věcná

Týká se zajištění ochrany obce, povodí nebo jiného územního celku, určitého objektu. Obsahuje údaje o směrodatných limitech pro vyhlášení stupňů povodňové aktivity.

❖ Část organizační

Obsahuje adresy, jmenné seznamy a způsoby zapojení účastníků do ochrany před povodněmi, jednotlivé úkoly včetně organizace hlásné a hlídkové služby.

❖ Část grafická

Obsahuje především plány a mapy, na kterých je znázorněno záplavové území, evakuační trasy, hlásné profily a informační místa. [10]

⁹ Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

4.4 Přípravná opatření a opatření při nebezpečí vzniku povodně

Předchází a zamezuje škodám před povodní, které mohou mít dopad na majetek zdraví a životy lidí. Hlavním cílem je varování před povodní a na to navazuje včasná evakuace osob z ohroženého území. [9]

Po té se stanoví území, která mohou být zaplavena. Vymezí se směrodatné limity stupňů povodňové aktivity. Musí být zpracovány povodňové plány území a také se provádí povodňové prohlídky. Hlásná, předpovědní povodňová služba musí být vždy připravena a informovat povodňové orgány o vzniku možné povodně. Provádí se organizační a taky technická příprava. Vytváří se hmotné povodňové rezervy. Povodňová ochrana je vždy připravena pro potřebu vyklízení zaplavených území. A také je zřízena činnost hlídkové služby. Zjišťují, zda na vodních tocích, dílech a záplavových územích nejsou vady, které by mohli ovlivnit a zvětšit následky povodní. Jsou prováděny jednou ročně a to dle povodňových plánů. Organizují a zajišťují je povodňové orgány. Při nebezpečí vzniku povodně se musí provádět evidenční a dokumentační práce. [11]

4.5 Opatření za povodně

Během povodní se provádí operativní řešení, mezi které patří řízené ovlivňování odtokových poměrů. Neboli snaha zabránit rozšíření povodně. Dále se provádí zabezpečovací a záchranné práce. Na území, která byla zasažena povodní, se zabezpečují základní potřeby lidí, tedy náhradní funkce a služby.

Součástí povodňových opatření jsou také dokumentační práce, vyhodnocené povodňové situace. A to i s vyhodnocením škod po povodni, příčin, které negativně ovlivnily průběh povodně a dále účinných opatření. Nakonec se podávají návrhy na úpravu povodňových opatření. [11]

❖ Povodňové záchranné práce

Organizační a technická opatření prováděná v ohrožených či již zaplavených oblastech, která vedou k záchraně lidských životů, zdraví a majetku. Také slouží k evakuaci osob a majetku a následné péči o postižené. Následně se provádí likvidační práce, k odstranění následků způsobených MU, přičemž se odstraňují dopady a rizika působící na osoby, zvířata, věci a životní prostředí. [10]

❖ Povodňové zabezpečovací práce

Jsou to technická opatření, která se provádí zejména při rozrušování ledových nápěchů a zácp ve vodním toku, odstraňování překážek z propustí a kolem mostů, které neumožňují průtok vody. Zabezpečují opatření proti protržení hrází a vodních děl zadržujících vodu. Tyto práce zabezpečují správci vodních toků a vlastníci objektů, kterých se to týká a také další subjekty dle povodňových plánů nebo na příkaz povodňových orgánů. [10]

4.6 Dokumentace a vyhodnocení po povodni

Cílem je objektivní a pravdivý záznam o povodni, o opatřeních, které byly provedeny, o vzniku povodně, velikosti škod a dalších věcí, které s povodní souvisí. K záznamům se používá povodňová kniha. [10]

4.7 Povodňové orgány

Zabezpečují řízení ochrany před povodněmi, přípravu na ně, organizaci a kontrolu všech činností při povodni a následně i po ní.

V časovém údobí, kdy povodeň není, jsou povodňovými orgány:

- ❖ krajské úřady,
- ❖ orgány obcí a v hlavním městě Praze jsou to orgány městských částí,
- ❖ obecní úřady obcí s rozšířenou působností a v Praze úřady městských částí stanovené Statutem hlavního města Prahy,
- ❖ ministerstvo životního prostředí.

V době povodní to jsou:

- ❖ povodňové komise krajů,
- ❖ povodňové komise obcí a v Praze povodňové komise městských částí,
- ❖ povodňové komise obcí s rozšířenou působností a v Praze povodňové komise městských částí stanovené Statutem hlavního města Prahy,
- ❖ ústřední povodňová komise.

Pokud dojde k vyhlášení krizového stavu, tak řízení ochrany před povodněmi přebírá příslušný orgán, který je tím pověřen. [10]

4.7.1 Povodňové orgány obcí

K plnění úkolů při ochraně před povodněmi je určena obecní rada obce. Povodňová komise je zřizována tehdy, pokud může být území povodní ohroženo, což znamená stav pohotovosti. Předsedou povodňové komise obce je starosta obce. Další členy komise si předseda jmenuje sám. Povodňové orgány obcí jsou podřízeny povodňovému orgánu obce s rozšířenou působností. Povodňová komise má za úkol zpracování povodňových plánů, provádění prohlídek, zajištění lidí a materiálu na provádění záchranných prací, zabezpečují varování osob a informovanost osob obce. Varují obce, které s nimi sousedí a vyhláší a odvolávají stupně povodňové aktivity. Zabezpečují evakuaci, ubytování a stravování občanů. [10]

5 CÍL BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Hlavním cílem bakalářské práce je navrhnout metody a postupy, které by vedly ke zlepšení poskytování humanitární pomoci, ale také opatření a návrhy, které by vedly ke snížení nebezpečí povodně do budoucna v obci Ostrožská Nová Ves (*dále jen ONV*).

5.1 Dílčí cíle

Zhodnocení z čeho se skládala a kdo poskytoval humanitární pomoc v obci Ostrožská Nová Ves při povodních v roce 1997. Důraz je kladen také na spokojenost občanů s rozdělováním humanitární pomoci v té době, kdy ONV postihly povodně velkého rozsahu. Tato témata jsou zpracována na základě dotazníkového šetření. Dále je práce zaměřena na vyhodnocení funkčnosti humanitárních organizací pomocí SWOT analýzy.

5.2 Metody zpracování

Pro zpracování analytické části jsou použity dvě metody. První metodou je **SWOT analýza**. Tato technika se používá pro zhodnocení vnitřních a vnějších rizik, které ovlivňují nějaký konkrétní záměr nebo úspěšnost organizace. V této práci je to působení mimořádné události na humanitární pomoc. [29]

	Pozitivní stránky	Negativní stránky
Vnitřní analýza	(S - strengths) Silné stránky	(W - weaknesses) Slabé stránky
Vnější analýza	(O - opportunities) Příležitosti	(T - threats) Hrozby

Obrázek 7: SWOT analýza. [Zdroj: vlastní]

Druhou metodou je **dotazníkové šetření**. Tato analýza probíhá na základě získávání dat, které se týkají uvedeného tématu. Další fází je následné vyhodnocení informací, které byly poskytnuty a nakonec správná interpretace výsledků. [30]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 OBEC OSTROŽSKÁ NOVÁ VES

Obrázek 8: Mapa obce ONV. [Zdroj 24]

Obec je složena ze dvou sousedících obcí a to z Ostrožské Nové Vsi a Chylic. Nachází se v rovinatém pásmu údolí řeky Moravy. Ostrožská Nová Ves se nachází ve zlínském kraji a to v okrese Uherské Hradiště. Její plocha zaujímá kolem 2606 ha. Nadmořská výška je kolem 183 m nad mořem. Obcí protéká Chylický potok, nazývaný „Járek“, v blízkosti se nachází bývalá těžební jezera, které nosí název „slovácké moře“ a rybník Gramanec. V období sezony jezera patří k nejvíce rekreovaným oblastem. Vodní plochy zaujímají asi kolem 359 ha. Nachází se zde Sirnaté lázně. Vřídla sirnaté vody, mají za příčinu, že voda se nemá kam vsakovat. V minulosti v dolní části ONV bývaly mokřiny. Tím že byly provedeny meliorace, tak se dnes v této části obce nachází golfové hřiště a zemědělská půda. [27]

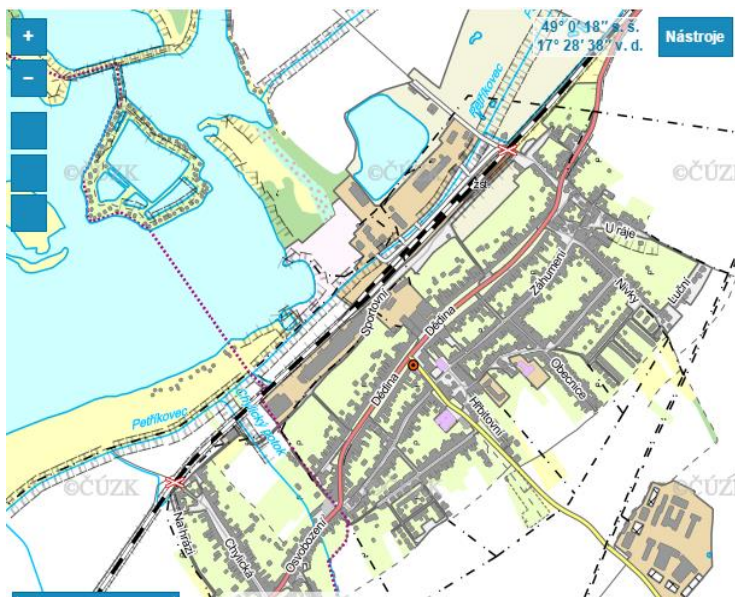
Obrázek 9: Mapa ohrožených objektů a objektů pro evakuaci osob. [25]

Obec je složena ze dvou sousedících obcí a to z Ostrožské Nové Vsi a Chylic. Nachází se v rovinatém pásmu údolí řeky Moravy. Ostrožská Nová Ves se nachází ve zlínském kraji a to v okrese Uherské Hradiště. Její plocha zaujímá kolem 2606 ha. Nadmořská výška je kolem 183 m nad mořem. Obcí protéká Chylický potok, nazývaný „Járek“, v blízkosti se nachází bývalá těžební jezera, které nosí název „slovácké moře“ a rybník Gramanec. V období sezony jezera

Na této mapě jsou oranžově znázorněny objekty, které jsou při povodni ohroženy. Mezi ně patří především kovovýroba Hoffmann, s.r.o, COV Ostrožská Nová Ves, společnost Dobet, s.r.o. a další ohrožené objekty.

Dále můžeme na mapě najít místa pro evakuaci osob, která jsou označena modrou hvězdičkou. Mezi tyto místa patří základní škola ONV a Slovácký dvůr.

6.1 Povodňová komise a hlásiče v ONV

Obrázek 10: Mapa se sídlem povodňové komise obce Ostrožská Nová Ves. [25]

Oranžovým bodem je označena povodňová komise obce.

Mimo období povodní je povodňovým orgánem Obecní úřad ONV.

Při povodni je povodňovým orgánem povodňová komise obce.

Při vzniku nebezpečí obyvatelé dostávají informace o povodních pomocí televize, rádiového vysílání a v rozhlase neboli hromadnými sdělovacími prostředky. Při stavu

pohotovosti a ohrožení se informace dostávají dál pomocí sirén, telefonů a také místního rozhlasu, kdy tyto dva stupně povodňové aktivity vyhláší předseda povodňové komise obce ONV. [24]

6.2 Historické povodně v obci Ostrožská Nová Ves

Obec ONV byla povodněmi zasažena již několikrát ve velkém i v menším množství. V roce 1997 byly povodně, které zavinily největší škody. Další povodně v obci se odehrály v roce 1998, 1999, 2002, 2008, 2009 a v dvakrát v roce 2010. Obec se snaží už dlouhodobě budovat opatření, která by velkou vodu omezila, bohužel se dosud povodním nepodařilo zabránit úplně. Velkou pomoc obci poskytovali humanitární organizace. [24]

6.3 Vznik povodně v roce 1997

V roce 1997 se léto vymklo kontrole, kdy nešťastná událost zasáhla občany obce ONV. Více jak stoletá voda po sobě nezanechala jen spoušť, ale přinesla do obce zkázu. Škody byly velkého rozsahu.

Předpověď, že se na Moravu blížily velmi silné srážky, byla ohlášena již 3. července 1997. Už 5. července jsme mohli sledovat zvedání hladiny řek a jezer, kdy přelo celé 3 dny.

V tyto dny přicházely první zprávy o povodních na území Moravy. Dne byl 7. 7. 1997 vyhlášen stav pohotovosti pro okres Uherské Hradiště.

Dne 8. července v odpoledních hodinách došlo k protržení hráze v lese za vodárenskou nádrží, do které následně začala téct voda. 9. července už se voda vylila i ze štěrku a zaplavila spodní náspu železnice. Voda stoupala velmi rychle, zhruba 8 cm za hodinu. Večer voda zaplavila přírodní koupaliště Kámen a Novoveské lázně. V dopoledních hodinách voda na Chylicku dosahovala výšky až 50 cm a stále stoupala velkou rychlostí až 2-5 cm za hodinu. Poté došlo k vyhlášení stavu ohrožení a k následné evakuaci lidí z částí obce Chylice, která byla nejvíce zasažena vodou. Aby hasiči zabránili dalšímu rozlivu vody do okolí, plnili pytle pískem a tím zpevňovali Chylický potok. Dne 11. července se protrhla levá strana hráze, která byla jištěna pytli s pískem. Došlo k zaplavení části obce Kopánky a ulici Dědina. V tuto dobu se již záplavy rozšířili do Uherského Hradiště.

V 7:45 se voda rozlila do velké části obce a z těchto důvodů se v zasažených oblastech obce začala provádět evakuace osob. V 10:30 hodin voda dosáhla již na Chylickou zvonici. V odpoledním čase létaly nad obcí vrtulníky a mapovaly oblast a zároveň celou situaci.

Voda se zastavila 12. července ve 2:00 hodiny ráno. V tuto dobu se občané dozvěděli, že se hráz protrhla taky v Moravském Písku. V ulici Dědina se přes noc zhroutily promáčené domy a také staré stodoly. Ráno se voda vylila přes železniční násep a postupovala dál. Postupně zaplavila kemp Jezera, fotbalové hřiště a ostatní pozemky kolem něj. Postupně v ulicích Nádražní a Kunovská voda stoupala rychlostí 2-3 cm za hodinu. Další den byly domy v těchto ulicích zaplaveny.

V 12:00 hodin byla poskytnuta první humanitární pomoc a to na základě přísunu potravin, v části obce Chylice a to přímo v hasičské zbrojnici.

Později ve večerních hodinách začala voda stagnovat. Další dny voda postupně klesala až do 20. července, kdy opět začal silný příval dešťů. Odtok vody se zastavil a postupně se začala zvyšovat hladina štěrku. Voda v tento den stoupla o 10 cm. Hrnula se zpět všemi možnými způsoby a to přes kanály, odvody a jezera zpět do obce. 21. července voda opět stagnovala.

Během povodní všichni evakuační, preventivní a psychickou pomoc zajišťovali záchranné sbory a to včetně hasičů a starosty obce. Také občané si pomáhali navzájem. Na pomoc

občanům bylo 23. července zřízeno občanské konto pomoci postiženým osobám, kdy pomocí letáků byli vyzváni další pobočky a firmy k humanitární pomoci.

Dne 26. 7. 1997 byl odvolán přednostou Okresního úřadu stav ohrožení pro okres Uherské Hradiště. [23]

6.4 Následky povodní v Ostrožské Nové Vsi v roce 1997

Po vyběžení vodního toku Morava a následného zaplavení území prameniště pitné vody v ONV bylo zatopeno asi 1000 ha území obce a dalších 128 domů.

Tabulka 1: Rozsah škod na bytovém fondu. [24]

Počet rodinných domů		Počet bytů		Počty vydaných demoličních výběrů	Počty nouzově ubytovaných osob
Zničených	Poškozených	Zničených	Poškozených		
29	65	0	0	19	1

Počet rodinných domů zničených povodní byl 29. Celkový počet domů, které byly trvale poškozeny a zároveň byly neobyvatelné, bylo 65. Škody na bytových jednotkách nevznikly žádné a to z důvodů polohy ve vyšší nadmořské výšce, kam se voda nedostala. 19 domů bylo vybráno k demoličnímu výběru. Počty nouzově ubytovaných osob dosáhly pouze jedné osoby. Ostatní osoby byly ubytovány převážně u svých příbuzných či známých a také v pronajatých prostorách.

6.4.1 Škody na objektech v roce 1997 v ONV

- ❖ Škody na sociálním zařízení nebyly žádné.
- ❖ Škody na zdravotních zařízeních Sirmaté lázně s.r.o. Ostrožská Nová Ves.
- ❖ Škody na zařízení k výrobě a rozvodu tepla.
- ❖ Škody na zařízení k rozvodu vody a kanalizace ČOV a kanalizace.
- ❖ Škody na objektech škol a školských zařízení nebyly žádné. [24]

Za zmínku stojí čistička odpadních vod, která se začala stavět v roce 1992. Měla být dostavěna v roce 1997. Stavba byla přerušena, protože byla výrazně poškozena následkem povodní. Kolaudace pak proběhla až v roce 1998. Sirmaté lázně byly poškozeny z důsledku toho, že jsou v nízkých oblastech, v takových, kde voda dosahovala největší výšky a taky

v důsledku toho, že v této oblasti se nachází také podzemní vody. Z tohoto důvodu se zde voda drží déle.

6.4.2 Poškození místních komunikací (*dále jen MK*)

Tabulka 2: Poškození místních komunikací.

Poškození MK			
	Ulice	Délka poškozené vozovky	Typ poškození
1	Nádražní	850m	Podmáčení
2	Kunovská u penzionu+ kemp	300m	Zničený povrch
3	Hadašova	110m	Podmáčená + zničený povrch
4	Martinova ulička	150m	Zaplavená
5	Kopánky	150m	Poškození podkladu
6	Chylická a Na hrázi	1040m	Podmáčení
7	Lázeňská	1000m	Podmáčení
8	Cesta za humny	1500m	Porušení makadamového povrchu

Zdroj: *upraveno dle* [24]

Z tabulky vyplývá, že škody na MK dosáhly v celkové rozloze 5100 m. Náklady dosahovaly celkové výše 1 349 000 Kč. Z důvodů demolic staveb a také díky následné výstavbě nových domů můžeme předpokládat také další škody na MK. [24]

7 ANALÝZA HUMANITÁRNÍ POMOCI PŘI MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI V OSTROŽSKÉ NOVÉ VSI

7.1 SWOT analýza

Pro ověření pracovní předpokladů jsem zvolila SWOT analýzu. Tato analýza se zabývá silnými a slabými stránkami (Strength and Weakness) a vykresluje vnitřní faktory efektivnosti, příležitosti a hrozby (Opportunity and Threat) vymezují vnější prostředí, vnější faktory efektivnosti humanitárních organizací při mimořádné události. [29]

Tabulka 3: SWOT analýza.

Silné stránky (strengths)	Slabé stránky (weakness)
Stálé finanční zajištění organizací	Církevní aspekty
Známost organizací po celé ČR	Nedostatečná propagace internetových stránek
Pobočky humanitárních organizací po celé ČR	Nedůvěra lidí
Multimediální komunikace	Nízká propagace služeb
Nárůst počtu dobrovolníků	Nezkušenost dobrovolníků
Veřejné sbírky	
Příležitosti (opportunity)	Hrozby (threat)
Sociální sítě	Ekonomická krize
Zapojení širší veřejnosti	Podvody
Zvyšující se vybavenost domácností připojením k internetu	Sbírky na ulici
DMS	Epidemie
	Přírodní katastrofy, válečné konflikty, migrace

[Zdroj: vlastní]

7.1.1 Silné stránky

❖ Stálé finanční zajištění – humanitární organizace jsou neustále zajišťovány z pořádání různých sbírek. Největší podíl jde však z Evropského rozvojového fondu. ECHO neboli kancelář pro humanitární pomoc má za úkol přerozdělování finančních prostředků humanitárním organizacím.

❖ Známost organizací po celé ČR – za posledních několik let si organizace vydobyli v ČR dobrou pověst. Proto mezi nejznámější organizace patří ČČK, ADRA a další.

❖ Pobočky po celé České republice – nejznámější organizace mají své pobočky po celé ČR v různých městech. To vede k tomu, že mnohem více lidí ví o humanitární pomoci.

❖ Multimediální komunikace – tak jako v jiných případech i humanitární pomoci a také humanitárních organizací má velký vliv multimediální komunikace. Organizace se mají možnost prostřednictvím televize, rádia, internetem, novin dostat do povědomí lidí.

❖ Nárůst počtu dobrovolníků – dobrovolnictví je zvláště potřebná úloha při zvládnutí krizových situací. Organizace spolupracují s mnoha dobrovolníky, kteří si nenárokují žádnou finanční odměnu, to je velmi důležitý aspekt. Můžeme říct, že jsou to ti lidé, kteří nadřadili zájmy a potřeby druhých lidí nad ty své.

❖ Veřejné sbírky – do této části patří sbírky formou peněžních darů, tříkrálová sbírka, potravinové sbírky a další.

7.1.2 Slabé stránky

❖ Nedostatečná propagace internetových stránek – přestože lidé humanitární organizace znají, tak velká část nikdy nenavštívila internetové stránky těchto organizací.

❖ Nedůvěra lidí – zde můžeme za slabé stránky považovat dva aspekty. První vyplývá z nedůvěry lidí vůči organizaci a to ve smyslu, že lidé se bojí toho, zda organizace nakládají správně s materiálem a financemi, které poskytují lidem v nouzi a druhým aspektem je nedůvěra lidí v samotné dobrovolníky a v jejich čestné motivy k vykonávání humanitární pomoci.

❖ Nízká propagace služeb – organizace pořádají různé projekty pro veřejnost, bohužel propagace těchto projektů je značně nízká.

❖ Nezkušenost dobrovolníků – důležitou složkou je, aby dobrovolníci byli svědomití a důslední a také aby na ně bylo spolehnutí.

❖ Církevní aspekty – se mohou vyskytovat pouze u některých organizací, jelikož ČR patří mezi jedny z ateistických států Evropy, tak musíme brát v úvahu některé negativní předsudky lidí.

7.1.3 Příležitosti

❖ Sociální sítě – mezi tyto sítě patří například Facebook, v dnešní době jedna z nejznámějších sociálních sítí, na kterých se mohou zviditelnit jakékoliv organizace. Výhodou je, že tato forma je velmi jednoduchá a finančně nenáročná.

❖ Zapojení širší veřejnosti – do této skupiny patří převážně mladí studenti středních a vysokých škol se zaměřením na humanitární studie.

❖ Zvyšující se vybavenost domácností připojením k internetu – v dřívějších dobách byly technologie zastaralé, dnes se informační technologie stávají nedílnou součástí všech domácností.

❖ DMS – Jednoduchost a nenáročnost pro lidi, kteří mají zájem o pomoc lidem v nouzi je přispívání na humanitární pomoc pomocí dárcovských SMS.

7.1.4 Hrozby

❖ Ekonomická krize – může dojít ke snížení ekonomického standardu a to může ovlivnit jak malé dárcy, tak i pravidelné sponzory od přispívání na humanitární pomoc.

❖ Podvody - zneužitím názvů organizací může dojít k ohrožení samotné organizace.

❖ Zvyšující se počet sbírek na ulici – sbírky na ulicích, ve městech, také v metrech a v dalších částech především větších měst se v poslední době velmi rozšířily. Hrozbou však je, že lidé na veřejnou sbírku nepřispějí, jelikož takové oslovování na ulici může být pro mnohé nepříjemné.

❖ Epidemie - v důsledku shromažďování mnoha lidí při poskytování potravinové pomoci na malém úseku se také zvyšuje hrozba epidemie.

❖ Přírodní katastrofy, válečné konflikty, migrace – antropogenní i přírodní události jsou další složkou, která může ovlivňovat poskytování humanitární pomoci. U těchto událostí může docházet také k domino efektu, to znamená, že může dojít ke vzniku dalších závažných dopadů v důsledku MU. [28]

7.2 Zhodnocení SWOT analýzy

Pro zhodnocení byla zhotovena tabulka, kde jsou jednotlivé faktory ohodnoceny stupnicí 1-5. Číslo 1 má nejmenší váhu a číslo 5 největší.

Tabulka 4: Zhodnocení SWOT analýzy.

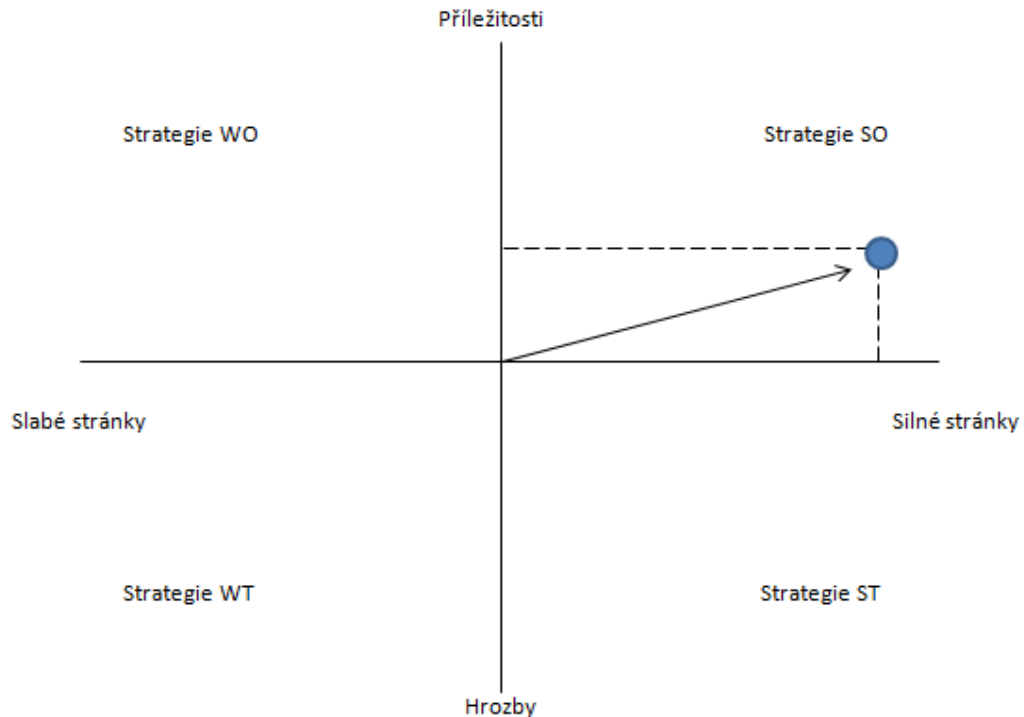
Silné stránky	Hodnota	Slabé stránky	Hodnota
Stálé finanční zajištění organizací	5	Církevní aspekty	2
Známost organizací po celé ČR	4	Nedostatečná propagace internetových stránek	3
Pobočky humanitárních organizací po celé ČR	5	Nedůvěra lidí	2
Multimediální komunikace	5	Nízká propagace služeb	2
Nárůst počtu dobrovolníků	4	Nezkušenost dobrovolníků	4
Veřejné sbírky	3		
	26		13
Příležitosti (opportunity)	Hodnota	Hrozby (threat)	Hodnota
Sociální síť	4	Ekonomická krize	2
Zapojení širší veřejnosti	3	Podvody	1
Zvyšující se vybavenost domácností připojením k internetu	2	Sbírky na ulici	2
DMS	3	Epidemie	4
		Přírodní katastrofy, válečné konflikty, migrace	1
	12		10

[Zdroj: vlastní]

Výsledek následujících hodnot z tabulky:

$$S - W = 26 - 13 = 13$$

$$O - T = 12 - 10 = 2$$

Obrázek 11: SWOT analýza pro humanitární organizace. [Zdroj: vlastní]

Z výsledků SWOT analýzy je patrné, že humanitární organizace by měli zvolit strategii SO. To znamená, že by měly využít svých silných stránek tak, aby byly maximálně zužitkovány příležitosti.

7.3 Dotazníkové šetření

Cílem dotazníkového šetření bylo zjistit, jak reagovali lidé z Ostrožské Nové Vsi na povodně v roce 1997. Zda jim byla poskytnuta humanitární pomoc a také jestli oni sami poskytovali humanitární pomoc. Zjistit co občanům obce při provádění záchranných a likvidačních prací vadilo a také to, co se jim naopak líbilo. Dotazníkové šetření bylo prováděno v době od 1. dubna 2016 do 15. dubna 2016. Soubor tvořil náhodný výběr občanů Ostrožské Nové Vsi. Dotazník byl rozeslán v tištěné podobě. Obsahoval 10 otázek, z toho 9 uzavřených a 1 otevřená. Při tvorbě dotazníku jsem kladla důraz na správnou formulaci otázek, dále na to, aby dotazník nebyl příliš dlouhý a neodrazoval respondenty od jeho vyplnění v plném rozsahu.

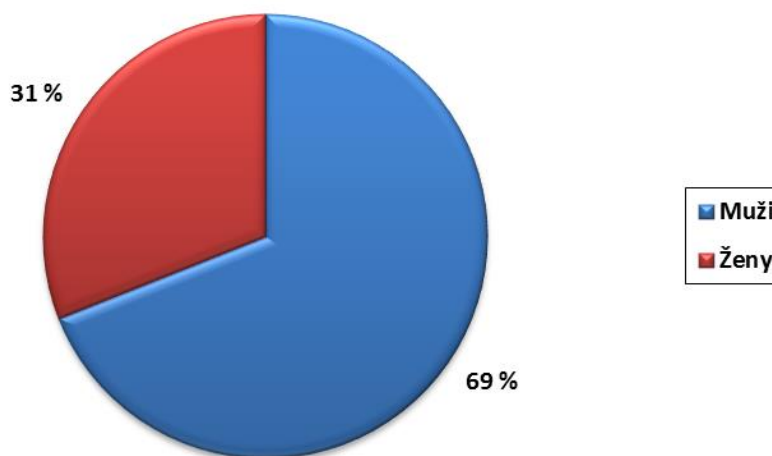
7.4 Dotazovaná skupina

Celkem bylo osloveno 101 lidí (70 mužů a 31 žen). Soubor lidí tvořili občané, kteří bydlí v Ostrožské Nové Vsi na základě náhodného výběru. Nezáleželo na pohlaví ani na věkové kategorii reprezentativního souboru vybraných účastníků. Tudiž byl počet dotazovaných mužů vyšší než žen. U dílčích otázek se počet respondentů, kteří na danou otázku odpověděli, liší. Absolutní a relativní četnosti u jednotlivých otázek jsou vypočítány pouze z relevantních odpovědí.

Tabulka 5: Složení zkoumaného souboru z hlediska pohlaví respondentů.

Pohlaví	N	Procenta
Muži	70	69 %
Ženy	31	31 %
Celkem	101	100 %

[Zdroj: vlastní]

Graf 1: Složení zkoumaného souboru respondentů.

[Zdroj: vlastní]

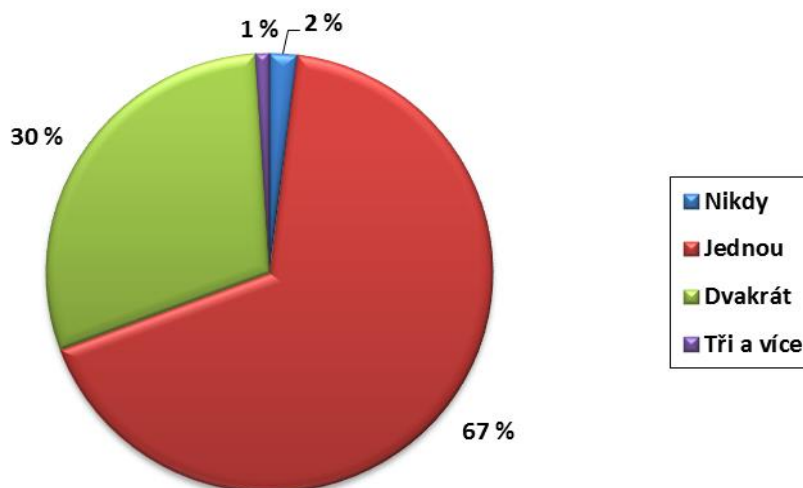
7.5 Výsledky dotazníku

I. Kolikrát jste se za svůj život setkal/a s povodněmi?

Tabulka 6: Kolikrát jste se setkal/a s povodněmi.

	Nikdy	Jednou	Dvakrát	Tři a více
Muž	2	56	12	0
Žena	0	12	18	1
Celkem	2	68	30	1
Procenta	2 %	67 %	30 %	1 %

[Zdroj: vlastní]

Graf 2: Kolikrát jste se setkal/a s povodněmi.

[Zdroj: vlastní]

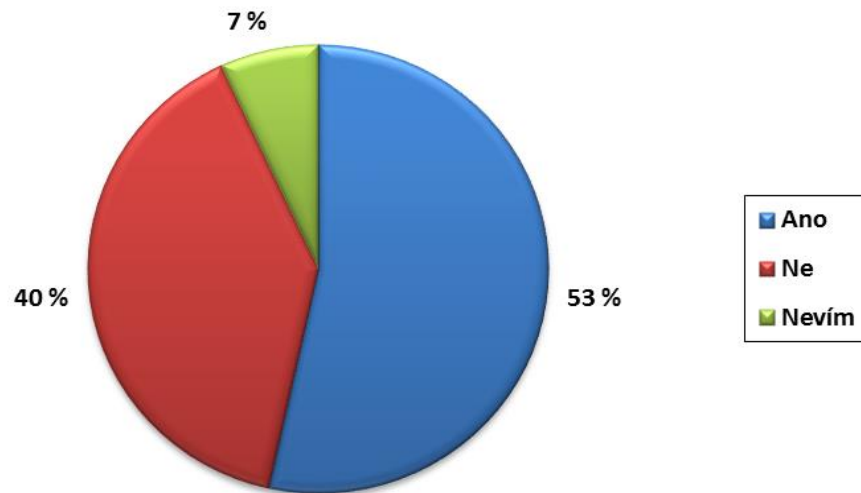
Interpretace otázky: Z odpovědí vyplývá, že z celkového počtu dotázaných osob se ve větší míře občané z ONV setkali s povodněmi pouze jednou a to přesně 67 %. Dvakrát se s povodněmi setkalo 30 % respondentů. Pouze 2 % se s povodněmi nesečkali vůbec. Dle mého výzkumu to byly mladí muži, kteří měli málo let na to, aby si událost pamatovali nebo v ONV ještě v tu dobu nebydleli.

II. Nachází se vaše bydliště v zátopové oblasti?

Tabulka 7: Nachází se vaše bydliště v zátopové oblasti?

	Ano	NE	Nevím
Muži	41	29	0
Ženy	13	11	7
Celkem	54	40	7
Procenta	53 %	40 %	7 %

[Zdroj: vlastní]

Graf 3: Nachází se vaše bydliště v zátopové oblasti.

[Zdroj: vlastní]

Interpretace otázky: Z celkového počtu dotázaných vyplývá, že celkem 53 % dotázaných se v zátopové oblasti nachází. 40 % občanů odpovědělo, že se nenachází a zbytek si nebyl jistý proto zvolily raději odpověď nevím.

Obrázek 12: Záplavové území pro ONV při stoleté vodě. [26]

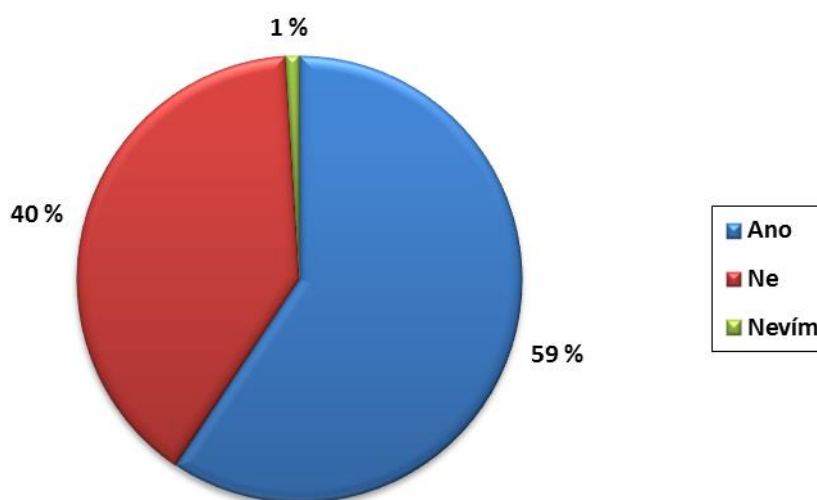
Na obrázku je označeno záplavové území obce při stoleté vodě, jak tomu bylo v roce 1997. Tehdy bylo ohroženo dalších několik set budov. V tomto záplavovém území najdeme mnoho objektů, které by mohly představovat ohrožení, jako například uvolnění velkého množství materiálu do vody nebo únik nebezpečných látek.

III. Byli jste nuceni být z důvodů povodní evakuováni?

Tabulka 8: Počty evakuovaných osob.

	Ano	Ne	Nevím
Muži	40	29	1
Ženy	20	11	0
Celkem	60	40	1
Procenta	59 %	40 %	1 %

[Zdroj: vlastní]

Graf 4: Byli jste nuceni být z důvodů povodní evakuováni?

[Zdroj: vlastní]

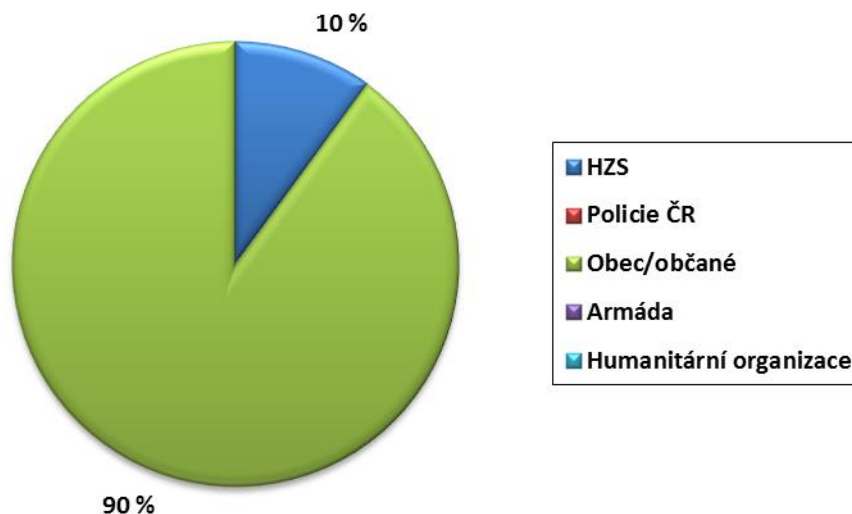
Interpretace otázky: Z dotázaných respondentů bylo celkem 60 lidí evakuováno, můžeme brát v úvahu, že respondenti mají své rodiny, proto počet evakuovaných byl vyšší. Z celkového počtu, což znamená 101 dotázaných osob, 40 osob evakuováno nebylo a to z důvodů, že nebydlí v zátopových oblastech, proto se jich tato situace netýkala.

IV. Kdo Vám při evakuaci pomohl?

Tabulka 9: Kdo při evakuaci pomohl.

	HZS	Policie ČR	Obec/občané	Armáda	Humanitární organi- zace
Muži	4	0	36	0	0
Ženy	2	0	18	0	0
Celkem	6	0	54	0	0
Procenta	10 %	0 %	90 %	0 %	0 %

[Zdroj: vlastní]

Graf 5: Kdo Vám při evakuaci pomohl.

[Zdroj: vlastní]

Interpretace otázky: Z výsledků vyplývá, že v obci ONV v roce 1997 pomáhala při evakuaci lidí spíše obec a také občané v celkových 90 %. Několik lidí uvedlo HZS, toto činilo 10 %. Policie a armáda v obci nepomáhaly a to z důvodů, že povodně byly rozsáhlé na velkém území Moravy a proto tyto složky museli zasahovat na jiných místech, které na tom byly hůře. Někteří lidé se k tomu stavěli poměrně negativně: „*Nebyly zde ani armáda ani policie, proto nám nezbývalo nic jiného, než si pomoci sami.*“¹⁰.

V této otázce si také můžeme povšimnout, že při evakuaci nepomáhaly ani humanitární organizace. Ty pomáhají spíše v rámci dodávek pitné vody či potravin a darují finanční příspěvky.

Doplňující otázka na tyto respondenty byla, zda byli evakuováni do evakuačních středisek? „*Ne evakovali jsme se sami a to ke známým či příbuzným.*“¹¹ Takto odpovídal každý z dotázaných.

¹⁰ Občan z Ostrožské Nové Vsi

¹¹ Občanka Ostrožské Nové Vsi

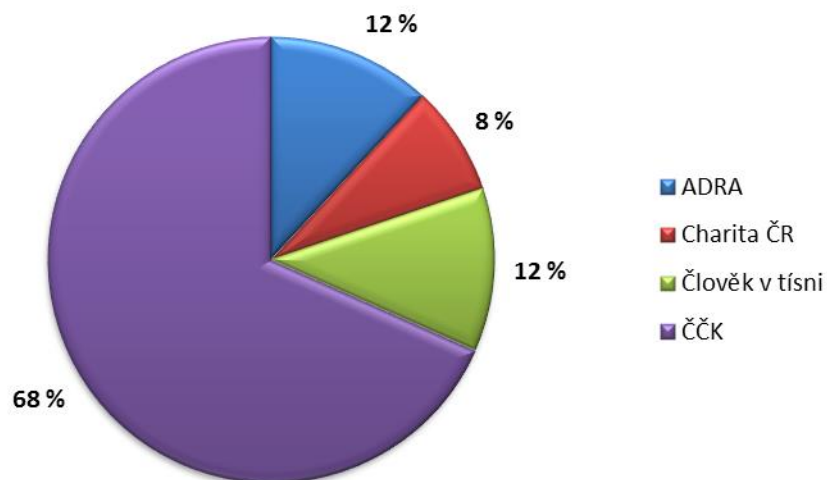
Pozn.: Z dostupných informací jsem zjistila, že v době od 10.7 do 15.8 1997 se SDH ONV podílel na pomoci občanům a to především ve formě likvidace živelné pohromy a ne na evakuaci osob. Dobrovolní hasiči zajišťovaly v době záplav výdej potravin. Celkem se zúčastnilo 28 mužů a 4 ženy. Jelikož v obci nebyly k dispozici ani jednotky policie, ani armády, byla pomoc pro zasažené občany poskytována pouze tímto sborem. Byl vytvořen organizační štáb, který zajišťoval záchranné práce ve spolupráci s obecním úřadem. [24]

V. Z uvedených organizací zakroužkujte jednu organizaci, která je Vám nejbližší?

Tabulka 10: Známé humanitární organizace.

	ADRA	Charita ČR	Člověk v tísni	ČČK
Celkem	12	8	12	69
Procenta	12 %	8 %	12 %	68 %

[Zdroj: vlastní]

Graf 6: Známé humanitární organizace.

[Zdroj: vlastní]

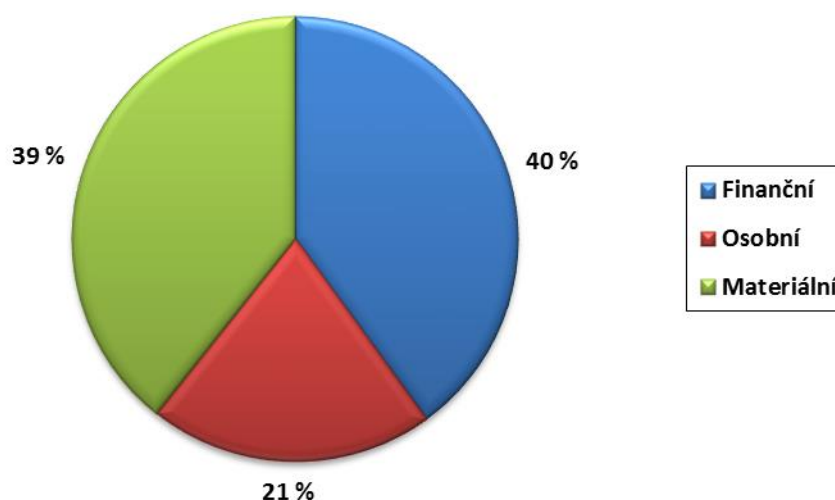
Interpretace otázky: Z grafu vyplývá, že humanitární organizace jsou velmi známé. U dotazovaných osob byla nejvíce známá organizace ČČK. Dle mého názoru za nižší procenta u ostatních organizací mohlo to, že u této otázky mohli respondenti zvolit pouze jednu organizaci, která jim byla nejbližší. Někteří dokonce jmenovali další organizace jako je například Řád Maltézských Rytířů, který také poskytoval humanitární pomoc při povodních v roce 1997.

VI. Byla Vás poskytnuta některá forma humanitární pomoci?

Tabulka 11: Byla Vás poskytnuta některá forma humanitární pomoci?

	Finanční		Osobní		Materiální	
	Ano	NE	Ano	Ne	Ano	Ne
Muži	40	30	26	14	39	31
Ženy	20	11	5	15	20	11
Celkem	60	41	31	29	59	42
Procenta	40 %	0 %	21 %	0 %	39 %	0 %

[Zdroj: vlastní]

Graf 7: Poskytnutá humanitární pomoc v obci ONV.

[Zdroj: vlastní]

Interpretace otázky: Nejvíce pomoci bylo vyčleněno z finančních prostředků a také materiální pomoci, mezi kterou patřily příkrývky, hygienické potřeby, čisticí prostředky, okna, rámy a další. Osobní pomoc byla nejnižší z důvodů, že každý měl své vlastní starosti.

Tabulka 12: Humanitární pomoc a finanční dary.

Číslo	Materiální pomoc	Finanční dary
1	ČČK Jindřichův Hradec	Obec Damice u Míroslavi
2	ČČK Brno	Obec Dolenice
3	Restaurace Pavlík Slavkov u Brna	Obec Jiříce
4	Poslanec Bohumil Sobotka	MěÚ Praha – Vinoř
5	ČČK Liberec	MěÚ Bučovice
6	MěÚ Kralupy nad Vltavou	Obec Malé Žernoseky
7	Odborový svaz Praha	AGRO RUBÍN a.s. Pěnčín
8	Tiskárna textilu Velké Pavlovice	OÚ Křemice – Plzeň 5

Tabulka 13: Humanitární pomoc a finanční dary.

Číslo	Materiální pomoc	Finanční dary
9	Sport Břeclav	OkÚ Mělník
10	ČSAD Břeclav	OÚ Podolí
11	Sdružení podnikatelů TRIO	OÚ Nová Ves u Bakova
12	OÚ České Libchavy	Sbor hasičů UH
13	ČČK Liberec	KDU ČSL Hluk
14	Nadace „Člověk v tísni“ Praha	OÚ Šumice
15	Město Trutnov	KSČM Brno
16	Prazdroj Plzeň	OÚ Hrušky
17		Šídlová Plzeň
18		OÚ Kozlí
19		OÚ Starý Hrozenkov
20		KSČM Praha
21		MěÚ Terezín
22		OÚ Hradčovice
23		OÚ Nelahozeves
24		OÚ Bohutín
25		OÚ Kozojídky
26		ČČK
27		OÚ Kunovice
28		OÚ Nepomuk
29		ZD Hluk

Zdroj: *upraveno dle* [24]

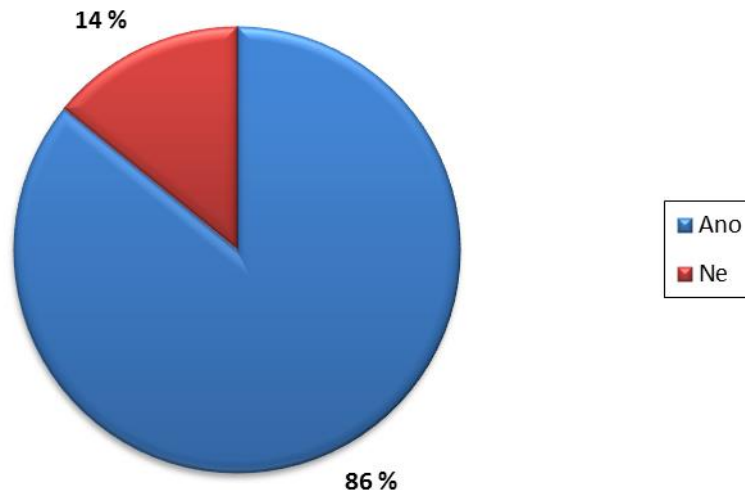
Z formy materiální pomoci byl vyčleněn spíše stavební materiál na opravu zničených domů a to například dřevotřísky, obklady, dlažba, zárubně, okna, dveře, hřebíky, kameninové roury a žleby, ale také betonové roury a sloupky nebo třeba fasádní barva.

VII. Byli jste spokojeni s humanitární pomocí, která Vám byla poskytnuta?

Tabulka 14: Spokojenost občanů s humanitární pomocí.

	Ano	NE
Muži	32	8
Ženy	29	2
Celkem	61	10
Procenta	86 %	14 %

[Zdroj: *vlastní*]

Graf 8: Spokojenost občanů s humanitární pomocí.

[Zdroj: vlastní]

Interpretace otázky: Na tuto otázku respondenti odpovídali ve větší míře kladně. Celkově bylo 86 % občanů spokojených s humanitární pomocí, která jim byla poskytnuta. „*Spokojený jsem ve větší míře byl, samozřejmě bych uvítal, kdyby pomoc, která nám byla poskytnuta byla vyšší, ale vše co nám bylo nabídnuto nám stačilo.*“¹²

Pozn.: Mezi prvotní materiální pomoc patřilo hlavně zásobování obyvatelstva pitnou vodou. Například Charita ČR se v roce 1997 soustředila na distribuci základních potřeb, jako jsou potraviny, hygienické a čisticí prostředky, lůžkoviny, matrace, postele, oděvy, obuv, repelenty, dezinfekce, rukavice, hadry na podlahu, kbelíky, nářadí, uhlí, školní potřeby, nádobí, dětské kočárky a další.

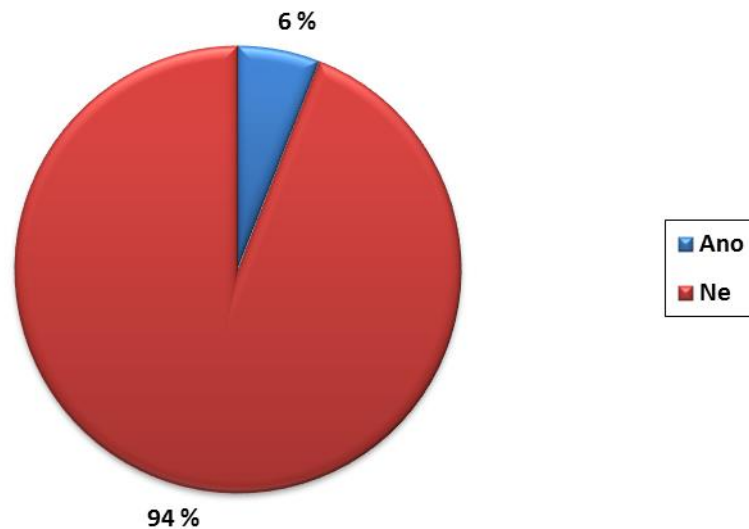
VIII. Poskytovali jste Vy sami nějakou pomoc občanům?

Tabulka 15: Poskytovali jste některou z forem humanitární pomoci?

	Ano	Ne
Muži	2	68
Ženy	4	27
Celkem	6	95
Procenta	6 %	94 %

[Zdroj: vlastní]

¹² Občan ONV

Graf 9: Poskytovali jste Vy sami nějakou z forem humanitární pomoci? [Zdroj: vlastní]

Interpretace otázky: Z analýzy je jasné, že 94 % občanů humanitární pomoc neposkytovali. Z tohoto závěru vyplývá, že lidé se museli spíše spoléhat na humanitární organizace a jejich pomoc a také na finanční dary od ostatních dárců. Při výzkumu zazněla i odpověď: „Měli jsme hodně svých starostí a nešlo pomáhat ještě ostatním lidem, prioritní bylo se postarat sami o sebe“¹³

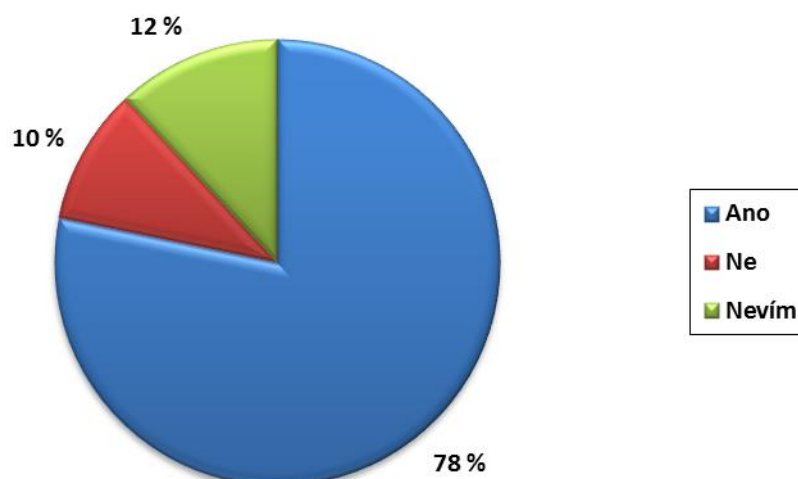
IX. Myslíte si, že humanitární pomoc byla v roce 1997 poskytnuta i zahraničními státy?

Tabulka 16: Myslíte si, že humanitární pomoc byla v roce 1997 poskytnuta i zahraničními státy?

	Ano	Ne	Nevím
Muži	57	8	5
Ženy	22	2	7
Celkem	79	10	12
Procenta	78 %	10 %	12 %

[Zdroj: vlastní]

¹³ Občan ONV

Graf 10: Humanitární pomoc ze zahraničí.

[Zdroj: vlastní]

Interpretace otázky: V rámci osobního pohledu na tuto otázku jsem kladla za důležité, zda jsou lidé obeznámeni s možnostmi poskytnutí humanitární pomoci od jiných organizací či právnických nebo fyzických osob také ze zahraničí. Předpokládala jsem, že většina dotázaných respondentů odpoví na tuto otázku záporně. Z tabulky přesto vyplývá, že 78 % dotázaných osob si myslí, že v roce 1997 byla poskytována pomoc i ze zahraničí. Pouze 10 % lidí na tuto otázku odpovědělo záporně.

Tabulka 17: Poskytovaná pomoc ze zahraničí při povodních v roce 1997.

Číslo	Subjekt	Země	Popis
1	MediaCare	Německo	Přístroj na filtraci vody
2	PRINCIPE	Itálie	Potraviny
3	Hydrostav Bratislava	Slovensko	Čerpadla, stavební stroje
4	GEOMAXX, s.a.	Polsko	Ubytování pro děti
5	Karcher	Německo	Desinfekční prostředky
6	MITSUBISHI HEAVY INDUSTRIES EUROPE, LTD	Japonsko	Mobilní elektrocentrály
7	Polar Pump Oy	Finsko	Ponorná čerpadla
8	Winsor Agencies	Kanada	Víceúčelová čerpadla
9	Gerohygiene GmbH	SRN	Prodej dětských plen
10	E.P LAROSE Inc.	Kanada	Čerpadla
11	Fabera A.G.	Švýcarsko	Nabídka úvěru
12	Mt. View Mobile Homes	USA	Mobilní obydlí
13	Kreuger	Dánsko	Mobilní čističky vody
14	Delft Hydraulics Institute	Nizozemsko	Grantový projekt simulování záplav

Zdroj: upraveno dle[24]

Z tabulky vyplývá, že humanitární pomoc byla nabízena z různých koutů světa, které náš stát mohl buď přijmout, nebo odmítnout. Země, které se podílely na humanitární pomoci ČR ze zahraničí v roce 1997, byly převážně Kanada, Slovensko Německo a další.

X. **Dodatečná volná otázka – Osobní typy a návrhy v kontextu s dotazníkem**

Interpretace otázky: Zde respondenti měli možnost napsat své vlastní postřehy, náměty, připomínky ohledně zaměření dotazníku, to znamená ohledně vylepšení humanitární pomoci nebo nějaké další návrhy na opatření proti povodním a tak dále. Bohužel z celkového počtu 101 osob se vyjádřila pouhá menšina a to jen jeden muž a jedna žena. Muž navrhoval lepší informovanost občanů v roce 1997 v ONV a žena by do budoucna lépe rozdělila prostředky materiální a finanční pomoci obětem zasažených mimořádnou událostí.

7.6 **Celkové vyhodnocení dotazníku**

Pro vyhodnocení dotazníku byl využit program Excel. Výstupní data byla zpracována numericky a následně převedena do grafů. Po vyhodnocení odpovědí uvedených v dotazníku vyplývá, že povodeň, která nastala v roce 1997, odhalila nepřípravenost všech složek, institucí a státní správy v ONV i v ostatních regionech.

Z odpovědí z tohoto výzkumu jsem zjistila, že většina dotázaných respondentů z Ostrožské Nové Vsi se s povodní setkala ve větší míře pouze jednou. Z toho 53 % dotázaných se nacházelo v zátopové oblasti, tudíž je zde větší pravděpodobnost, že právě těchto 53 % se s povodní jistě setkala. Občané, které povodeň zasáhla, museli být evakuováni. Při evakuaci pomáhala občanům obec a také Sbor dobrovolných hasičů Ostrožská Nová Ves. Ti, kteří byli zatopeni nebo nějak poškozeni katastrofou se evakovali ke svým známým, rodinám, přátelům. Takže nebylo potřeba evakuačních středisek pro tyto občany. Humanitární organizace zde hráli taky velkou roli a to především při poskytování materiální a finanční pomoci. Z dostupných prostředků vyšlo najevo, že všichni z dotázaných respondentů znají alespoň jednu ze známých humanitárních organizací.

Na otázku, zda byli občané s humanitární pomocí v roce 1997 spokojeni, odpovídali respondenti v 86 % kladně. Mezi primární pomoc patřil dovoz pitné vody, příkrývky, deky, oděvy, desinfekce a další. Za zmínku také stojí, že lidé jsou obeznámeni, že humanitární pomoc funguje jak v rámci České republiky a to v poskytování humanitární pomoci uvnitř státu, ale také mezi ostatními státy neboli z vnější sféry. Mezi nabídnutou pomoc pro ČR

v roce 1997 patřilo například ubytování pro děti, desinfekce, potraviny, vysoušeče. Nejvíce se na pomoci ze zahraničí podílely státy Kanada, Slovensko, Německo a další.

7.7 Vlastní návrhy pro zlepšení stavu v oblasti poskytování humanitární pomoci

Na základě provedené SWOT analýzy i z odpovědí získaných prostřednictvím dotazníkového šetření, bych chtěla stručně navrhnout některá možná doporučení a návrhy, které by vedly ke zlepšení současného stavu při poskytování humanitární pomoci pro menší obce.

Tabulka 18: Návrhy a doporučení.

Doporučení	Návrhy
Vzdálenost zdrojů pitné vody a místa pro vydávání materiální pomoci	Pravidelné pročišťování řek
Informovanost obyvatelstva	Investice do povodňových bariér
Kvalitnější rozdělení humanitární pomoci	Zamezit kácení lesů
Zvýšení motivace pro složky IZS	Výstavba hrází proti stoleté vodě
Poskytnout lidem vědomí o tom, jak se do humanitární pomoci mohou zapojit	Ochrana majetku za vzniku MU
Komunikace v rámci obce s humanitárními organizacemi	Více koryt na zachycení vody
Zdravotnická péče	

Zdroj: [vlastní]

7.7.1 Doporučení a návrhy

Zdroje pitné vody, ale také místa pro výdej materiální pomoci, přizpůsobit obyvatelům tak, aby tyto zdroje byly na dostupných místech nedaleko od postižených obyvatel. To znamená tak, aby se lidé co nejrychleji dostali k těmto zdrojům bez vynaložení velké námahy. Za další bych se zmínila také o dostatku potravin a pitné vody, ale také ostatních prvků humanitární pomoci.

„Při nouzovém zásobování pitnou vodou zabezpečí orgány kraje a orgány obcí nezbytné množství vody požadované jakosti v rozsahu:

- ❖ *pro první dva dny 5 litrů na osobu a den,*

❖ *pro třetí a další dny 10 až 15 litrů na osobu a den.*“¹⁴

Informovanost obyvatel kladu za velmi důležitou součást zvládnání mimořádných událostí, ale také při rozdělování humanitární pomoci. Informace sdělovat mediálními komunikačními prostředky, například rozhlasem, televizí (informační kanál obce), doporučila bych uvést informace také na internetové stránky obce a v neposlední řadě na informační tabule umístěné v centru obce.

Kvalitnější rozdělení humanitární pomoci, tak aby mezi obyvateli nevznikali konflikty a nesnižovala se jejich důvěryhodnost vůči obci. Je potřeba mít přehled o tom, zda se humanitární pomoc dostává pouze těm, kteří ji opravdu potřebují, jelikož vlna solidarity rychle opadne a mohou se u lidí objevit vlastnosti jako hrabivost či závist.

Zvýšit motivaci k výkonu provádění záchranných a likvidačních prací v rámci integrovaného záchranného systému a to tak, že za každou pomoc, kterou složky integrovaného záchranného systému poskytnou udělovat odměny a to v podobě finančních prostředků, darů, poukázek a další.

Poskytování informací o tom, jak se samotní občané mohou do humanitární pomoci zapojit. To znamená formou příspěvků, dárcovstvím nebo také dobrovolnictví. Nabídnout lidem všechny možné způsoby a vyjít vstříc potenciálním dárcům.

Jako další doporučení bych navrhla intenzivní komunikaci obce s humanitárními organizacemi nejenom při zvládnání mimořádné události, ale také v průběhu celého roku.

Efektivnost a rychlost při poskytování zdravotní pomoci v místě, které je zasaženo ať už přírodní nebo antropogenní událostí.

Pravidelné pročišťování Chylického potoka by vedlo k eliminaci následků možné povodně v budoucnu. Další nezbytnou záležitostí je komplexní ochrana zástavby ONV neboli výstavba protipovodňových hrází a také koryt na zachycení vody. Investovat by se mělo také do protipovodňových bariér, které se využívají především za vzniku povodně, tak aby se

¹⁴ TOMEK, Miroslav, Jan STROHMANDL a Jakub RAK. *Zásobování obyvatelstva pitnou vodou za mimořádných situací*. Vydání první. Praha: Academia, 2014. ISBN 978-80-7454-462-0.

voda nerozlévala do dalších částí. Dále bych navrhovala zvýšení ochrany majetku v obci při mimořádné události, tak aby nedocházelo ke krádežím.

V poslední řadě bych zmínila důležitou věc, kterou je kácení lesů v oblasti vodních ploch. Nepoškozená lesní půda má velkou retenční kapacitu. Faktem je, že při dlouhotrvajících deštích dojde k naplnění vodní kapacity lesních ekosystémů, přesto les působí lépe ve srážkoodtokovém procesu než bezlesí.

ZÁVĚR

Bakalářská práce se zabývá problematikou humanitární pomoci při povodních v Obci Ostrožská Nová Ves v roce 1997, kdy tato událost značně ovlivnila bezpečnost lidí a poškodila mnoho majetků. Do bezpečí muselo být přemístěno několik desítek lidí a náklady na likvidaci následků mimořádné události byly vyčísleny na stovky milionů korun.

Humanitární organizace jsou nedílnou součástí mimořádných událostí. Z neslavných začátků a to především v roce 1997, kdy při povodních panovala nekoordinovanost a také z části chaotická pomoc, bylo nezbytné učinit další kroky a opatření do budoucna. Dnes můžeme říci, že humanitární pomoc je na mnohem vyšší úrovni. Pozitivní jsou také změny, které nastaly v přístupu státu k těmto jednotlivým humanitárním, církevním a charitativním organizacím.

Publikací a odborné literatury je na toto téma velice málo, a když už nějaká existuje, slouží především jako propagační materiál, proto na sestavení této práce, muselo být vynaloženo hodně úsilí a spolupráce se týkala především s obecním úřadem v Ostrožské Nové Vsi.

Práce by mohla být vhodným podkladem pro zpracování dalších protipovodňových opatření na základě doporučení a návrhů v záplavovém území a také vhodným návrhem na zlepšení poskytování humanitární pomoci při mimořádné události. Důležitým krokem v oblasti poskytování humanitární pomoci je správný výběr a rozdělení materiálních a finančních prostředků. Na takové události, jako jsou živelné pohromy, je lepší se předem připravit. Jak už se tak říká, štěstí přeje připraveným.

Cílem práce bylo navrhnout způsoby řešení mimořádné události v obci Ostrožská Nová Ves v kontextu s humanitární pomocí. Ze zjištěných skutečností jsem navrhla možné způsoby zlepšení humanitární pomoci v obci Ostrožská Nová Ves a také možná opatření do budoucna, pro zvládnutí krizové situace, jako je povodeň. Vycházela jsem z informací, které jsem nashromáždila během zpracování této práce, ale také z vlastních zkušeností a úsudku. Výše uvedená problematika humanitárních organizací mě vždycky zajímala, proto bych se jí chtěla věnovat i nadále.

Cíle bakalářské práce považuji za splněné.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] Hendrych, T., Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje [online]. ©1999, 2016 [cit. 2016-01-28]. Dostupné z: <http://www.hzsmsk.cz/index.php?a=cat.48>
- [2] Humanitární pomoc.cz [online]. 2015 [cit. 2016-01-26]. Dostupné z: <http://www.humanitarnipomoc.cz/jak-se-pomaha>
- [3] SMETANA, Marek. *Humanitární pomoc při zvládnání rozsáhlých mimořádných událostí*. 1. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2013, 96 s. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-138-5.
- [4] Ministerstvo zahraničních věcí, Zahraniční rozvojová spolupráce [online]. 2016 [cit. 2016-01-26]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spolu-prace/index.html
- [5] Pazderka, J.; Kaplan, M; Stojanov, R.; Vofová, A.; Vyšanská, R.: *Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce*, In: Exnerová, V. (ed.): *Globální problémy a rozvojová spolupráce: Témata, o která se lidé zajímají*, Praha, Člověk v tísni 2005, s. 101–107.
- [6] Člověk v tísni, O nás [online]. © 2013, 2016 [cit. 2016-01-06]. Dostupné z: <https://www.clovek-v-tisni.cz/cs/o-nas>
- [7] Člověk v tísni, Humanitární pomoc a rozvoj, Česká republika [online]. © 2013, 2016 [cit. 2016-01-06]. Dostupné z: <https://www.clovekvtisni.cz/cs/humanitarni-a-rozvojova-pomoc/zeme/ceska-republika>
- [8] ADRA, O nás [online]. © 2014, 2016 [cit. 2016-12-03]. Dostupné z: <http://www.adra.cz/o-nas>
- [9] KOVÁŘ, Milan. *Ochrana před povodněmi: řešení přirozených a zvláštních povodní*. Vyd. 1. Praha: Triton, 2004, 100 s. ISBN 80-7254-499-3.
- [10] ČESKO, Zákon č. 254/2001 ze dne 28. června 2001 o vodách a o změně některých zákonů. In: *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2016-01-12] po zadání čísla předpisu dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-254#cast1>

- [11] Ostrožská Nová Ves, Povodňový plán obce [online]. © 2010, 2016 [cit. 2016-03-12] Dostupné z: http://www.edpp.cz/onv_opatreni-k-ochrane-pred-povodnemi/
- [12] Český červený kříž [online]. © 1999, 2016 [cit. 2016-03-12] Dostupné z: <http://www.cervenkykriz.eu/cz/kdojsme.aspx>
- [13] Exnerová, V.; Hlavičková, Z.; Stojanov, R.; Volfová, A.: *Rozvojové cíle tisíciletí*. In: Exnerová, V. (ed.): *Globální problémy a rozvojová spolupráce: Témata, o která se lidé zajímají*, Praha, Člověk v tísni 2005, s. 109–113.
- [14] BAŠTECKÁ, Bohumila. *Terénní krizová práce: psychosociální intervenční týmy*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2005, 299 s. Psyché (Grada). ISBN 80-247-0708-x.
- [15] Člověk v tísni, Humanitární pomoc a rozvoj [online]. © 2013, 2016 [cit. 2016-03-12] Dostupné z: <https://www.clovekvtisni.cz/cs/humanitarni-a-rozvojova-pomoc>
- [16] JUNGBAUEROVÁ, Ludmila. *První pomoc a mezinárodní humanitární právo: monografie ke globální výchově ke zdraví a humanitě*. Praha: Univerzita Karlova, 1997, 217 s. ISBN 80-86039-26-9.
- [17] Český červený kříž [online]. © 1999, 2016 [cit. 2016-03-12] Dostupné z: <http://www.cervenkykriz.eu/cz/vyhledavani.aspx>
- [18] Český červený kříž, kdo jsme, Kolektivní členové [online]. © 1999, 2016 [cit. 2016-03-12] Dostupné z: <http://www.cervenkykriz.eu/cz/kolclenove.aspx>
- [19] MARTÍNEK, Bohumír, Petr LINHART. *GENERÁLNÍ ŘEDISTELSTVÍ HZS ČR. Ochrana obyvatelstva, Modul E: Učební pomůcka pro vzdělávání v oblasti krizového řízení* [online]. 2006, 126 s. [cit. 2016-02-12]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/soubor/modul-e-ochrana-obyvatelstva-pdf.aspx>
- [20] Logo Člověk v tísni [obrázek]. [online] 2013 [cit. 2016-03-25]. Dostupné z: <https://www.clovekvtisni.cz/cs/clanky/loga-ke-stazeni>
- [21] Logo Charity ČR [obrázek]. [online] 2014 [cit. 2016-03-25]. Dostupné z: <http://www.charita.cz/ke-stazeni/logomanual/>

- [22] Logo ADRA.[obrázek]. [online] 2014 [cit. 2016-02-02]. Dostupné z: <http://www.adra.cz/>
- [23] *Novoveský profil: měsíčník obecní rady v Ostrožské Nové Vsi*. Ostrožská Nová Ves: Obecní úřad, 1997 Dostupné také z: <http://www.miraonves.websnadno.cz/Povodne-1997---Ostr-N-Vsi.html>
- [24] ČESKO. Obecní úřad Ostrožská Nová Ves, Řídící dokumentace povodňové komise obce: 1997, 1998
- [25] Ostrožská Nová Ves: Povodňový plán obce. 2015. *Ostrožská Nová Ves* [online]. [cit. 2015-05-12]. Dostupné z: http://www.edpp.cz/onv_mapa-povodnoveho-planu-obce/
- [26] O projektu DIBAVOD. 2014. *Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka: veřejná výzkumná instituce* [online]. Praha [cit. 2016-01-12]. Dostupné z: <http://www.dibavod.cz/17/o-projektu-dibavod.html>.
- [27] Sirmaté lázně Ostrožská Nová Ves [online]. [cit. 2016-04-05]. Dostupné z: <http://www.laznenovaves.cz/24811-ostrozska-nova-ves>
- [28] TRČKOVÁ, Pavlína. *Marketingové aktivity humanitární organizace ADRA* [online]. In: . Brno, 2010, s. 71 [cit. 2016-04-05]. Dostupné z: www.google.cz/webhp?sourceid=chrome-instant&ion=1&espv=2&ie=UTF-8#q=Marketingov%C3%A9+aktivity+humanit%C3%A1rn%C3%AD+organizace+ADRA
- [29] SWOT analýza. [Www.managementmania.com](http://www.managementmania.com) [online]. ©2011-2013 [cit. 2016-04-24]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/swot-analyza>.
- [30] ŘEZANKOVÁ, Hana. *Analýza dat z dotazníkových šetření*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Professional Publishing, 2011. ISBN 978-80-7431-062-1.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ADRA	Adventistická agentura pro pomoc a rozvoj
ECHO	Humanitární úřad evropského společenství
ČSAD	Československá státní automobilová doprava
ČČK	Český červený kříž
DMS	Dárcovská SMS
USA	Spojené státy americké
COV	Čistička odpadních vod
HZS	Hasičský záchranný sbor
SDH	Sbor dobrovolných hasičů
ONV	Ostrožská Nová Ves
SMS	Služba krátkých textových zpráv
MěÚ	Městský úřad
ES	Evropské společenství
ČR	Česká republika
OÚ	Okresní úřad
MU	Mimořádná událost
MK	Místní komunikace
ZD	Zemědělské družstvo

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Rozdělení humanitární pomoci	13
Obrázek 2: Rozdělení dobrovolníků	17
Obrázek 3: Logo ČČK.	19
Obrázek 4: Logo Člověk v tísni.	21
Obrázek 5: Logo Charita ČR.	22
Obrázek 6: Logo ADRA.	23
Obrázek 7: SWOT analýza.	30
Obrázek 8: Mapa obce ONV.....	32
Obrázek 9: Mapa ohrožených objektů a objektů pro evakuaci osob.	32
Obrázek 10: Mapa se sídlem povodňové komise obce.	33
Obrázek 11: Swot analýza pro humanitární organizace.....	41
Obrázek 12: Záplavové území pro ONV při stoleté vodě.....	44

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Rozsah škod na bytovém fondu.....	35
Tabulka 2: Poškození místních komunikací.....	36
Tabulka 3: SWOT analýza.....	37
Tabulka 4: Zhodnocení SWOT analýzy.....	40
Tabulka 5: Složení zkoumaného souboru z hlediska pohlaví respondentů.....	42
Tabulka 6: Kolikrát jste se setkal/a s povodněmi.....	43
Tabulka 7: Nachází se vaše bydliště v zátopové oblasti?.....	43
Tabulka 8: Počty evakuovaných osob.....	45
Tabulka 9: Kdo při evakuaci pomohl.....	45
Tabulka 10: Známé humanitární organizace.....	47
Tabulka 11: Byla Vás poskytnuta některá forma humanitární pomoci?.....	48
Tabulka 12: Humanitární pomoc a finanční dary.....	48
Tabulka 12: Humanitární pomoc a finanční dary.....	49
Tabulka 13: Spokojenost občanů s humanitární pomocí.....	49
Tabulka 14: Poskytovali jste některou z forem humanitární pomoci?.....	50
Tabulka 15: Myslíte si, že humanitární pomoc byla v roce 1997 poskytnuta i zahraničními státy?.....	51
Tabulka 16: Poskytovaná pomoc ze zahraničí při povodních v roce 1997.....	52
Tabulka 17: Návrhy a doporučení.....	54

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Složení zkoumaného souboru respondentů.	42
Graf 2: Kolikrát jste se setkal/a s povodněmi.	43
Graf 3: Nachází se vaše bydliště v zátopové oblasti.	44
Graf 4: Byli jste nuceni být z důvodů povodní evakuováni?	45
Graf 5: Kdo Vám při evakuaci pomohl.	46
Graf 6: Známé humanitární organizace.	47
Graf 7: Poskytnutá humanitární pomoc v obci ONV.	48
Graf 8: Spokojenost občanů s humanitární pomocí.	50
Graf 9: Poskytovali jste Vy sami nějakou z forem humanitární pomoci?	51
Graf 10: Humanitární pomoc ze zahraničí.	52

SEZNAM PŘÍLOH

P1 Dotazník

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK

DOTAZNÍK

„Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce při mimořádné události v obci Ostrožská Nová Ves“

Vážení spoluobčané, jsem studentkou Fakulty logistiky a krizového řízení v Uherském Hradišti a obracím se na Vás s prosbou o vyplnění tohoto jednoduchého dotazníku, který bude sloužit jako podklad pro moji bakalářskou práci na téma „Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce při mimořádné události v obci Ostrožská Nová Ves“. Předem Vám děkuji za Váš čas a vyplnění dotazníku.

Pokyny k vyplnění dotazníku:

V každé otázce vyberte a zakřížkujte vždy jen jednu odpověď, pokud není uvedeno jinak.
--

1. Jste?

- Muž
- Žena

2. Kolikrát jste se za svůj život setkal/a s povodněmi?

- Nikdy
- Jednou
- Dvakrát
- Tři a více

3. Nachází se Vaše bydliště v zátopové oblasti?

- Ano
- Ne
- Nevím

4. Byl/a jste nucen/a být z důvodů povodní evakuován/a?

- Ano
- Ne
- Nevím

5. Kdo Vám při evakuaci pomohl?

(zde je možné zaškrtnout i více variant)

- Sbor dobrovolných hasičů
- Policie ČR

- Obec/občané**
- Armáda**
- Humanitární organizace**

6. Z uvedených organizací zakroužkujte jednu organizaci, která je Vám nejbližší?

- Český červený kříž**
- ADRA**
- Charita ČR**
- Člověk v tísni**

7. Byla Vás poskytnuta některá forma humanitární pomoci?

(zde je možné zaškrtnout i více variant)

- Finanční** (peněžní dary)
- Materiální** (hygienické, desinfekční prostředky, pitná voda atd.)
- Osobní** (psychická)

8. Byl/a jste spokojeni s humanitární pomocí, která Vám byla poskytnuta?

- Ano**
- Ne**

9. Poskytovali jste Vy sami nějakou pomoc občanům?

- Ano**
- Ne**

10. Myslíte si, že humanitární pomoc byla v roce 1997 poskytnuta i zahraničními státy?

- Ano**
- Ne**
- Nevím**

11. Dodatečná volná otázka – Osobní typy a návrhy v kontextu s dotazníkem.

[Zdroj: *vlastní*]